

**Zemnieka un
VID viedoklis
par talkām**

2., 5. lappusē

**Saimniekošana
laukos**

3. lappusē

**Dome atbalsta,
ka klasē mācās
5-7 skolēni**

6. lappusē

Jaunajā mācību gadā — veiksmi un izdošanos!

● Vakardien, 2. septembra rītā, ar asteru un gladiolu pušķiem, ar pirmklasnieku biklajiem smaidiem, ar lielāko skolēnu atkalredzēšanās prieku, ar pedagogu apsveikumiem un pirmo, aicinošo, skolas zvanu visā Latvijā — pilsētās un ciemos — sākās jaunais mācību gads. «Novadnieks» novēl labas sekmes visiem skolēniem, bet pedagogiem — radošu veiksmi un izdošanos!

Attēlā: Preiļu 1. pamatskolas skolēnu saimei pievienojas šī gada pirmklasnieki. Foto: A. Šņepsts

Preiļu, Aglonas un Vārkavas novadu skolotāji isi pirms jaunā mācību gada sākuma Preiļu kultūras namā pulcējās uz tradicionālo augusta konferenci. Ievadot kārtējo darba cēlienu, pedagogus sveica Preiļu novada izglītības pārvaldes vadītājs Andrejs Zagorskis, 11. Saeimas deputāts Oļegs Hļebņikovs, Preiļu, Aglonas un Vārkavas pašvaldību vadītāji Aldis Adamovičs, Helēna Streiķe un Anīta Brakovska. Aldis Adamovičs uzsvera, — lielākais prieks ir par to, ka šajā gadā nedz Preiļu, nedz apkārtnējos novados nav slēgta neviena skola un atliek vēlēties, lai arī turpmāk tās pastāvētu un skolēnu skaits palielinātos, kā arī solīja, ka pašvaldības rūpēsies, lai skolu absolventiem būtu vairāk darba iespēju palikt strādāt savā novadā. Viņš arī pieminēja, ka pirms jaunā mācību gada ipaša darba grupa iepazīs ar skolu sagatavotību un skolu apmeklēšana turpinās arī šonedēļ, uzsverot, ka, jo vairāk deputāti iepazīs situāciju izglītības iestādēs, jo objektīvāk spēš izlemt jautājumus par līdzekļu piešķiršanu to uzturēšanai un vajadzībām. Viņš arī novēlēja izturību kopi-

gajā cīņā par pedagogu algām, izteicot cerību, ka, par spīti neskaidrībām ministrijās, tostarp arī Izglītības un zinātnes ministrijā, jau šī gada laikā skolotāju algas tiks palielinātas. Konferencē darba kārtība šoreiz bija neierasta, jo vispirms notika koncerts, bet tikai pēc tam — Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) izglītības departamenta direktora vietnieces Initas Īvānes uzstāšanās. Ministrijas pārstāve bija jāpagaida, jo dienas pirmajā pusē pirms ierašanās Preiļos viņa tikās ar Riebiņu novada un Ludzas izglītības darbiniekiem.

Koncertā uzstājās Preiļu mūzikas un mākslas skolas pūtēju orķestris, skolotāju koris, deju kopa «Gaida», soliste Antra Skutele, ansamblis «Rjabinuška».

Laiks pievērst uzmanību mazajām skolām

Sākot savu uzstāšanos, Inita Īvāne aicināja klātesošos paraudzīties uz Izglītības un zinātnes ministrijas padarīto un izvirzītajiem mērķiem laika periodā no 2009. līdz 2014. gadam, uzsverot, ka tieši 2013. gadā bijis jāpa-

veic visvairāk. Viņa minēja dažus skaitļus par skolēnu skaitu, kas pēdējo desmit gadu laikā katastrofāli samazinājies, taču šogad, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, izglītojamo skaits sarucis tikai par 0,5 procentiem no kopējā skolēnu daudzuma.

Skolotāju skaits, salīdzinot ar iepriekšējo mācību gadu, nedaudz palielinājies, tomēr tas noticis sakarā ar atbalsta personāla piesaistīšanu skolām, kas ir apsveicami, jo šie pedagogi palīdz tikt galā ar to slodzi, ko skolas uzņemas kā papildus, tajā skaitā — sociālo funkciju veikšanu pašreizējā ekonomiski nelabvēlīgajā situācijā. Attiecībā uz skolu izvietojumu valstī statistika rāda, ka 70 procenti no vispārīgizglītojošajām skolām koncentrējas reģionos, tāpēc ir pēdējais laiks par reģionālajām skolām domāt un rūpēties vairāk nekā par lielo pilsētu skolām. Tas, protams, nenozīmē to, ka par lielajām pilsētu skolām nav jātur rūpe, taču finansējuma vairāk nekļūst, un, iespējams, kādam nāksies zaudēt vairāk, lai palīdzētu uzturēt reģionu skolas.

Turpinājums 8. lappusē.

**NEAIZMIRSTIET
ABONĒT**

«NOVADNIEKU»

pēdējiem šī gada

mēnešiem

«Latvijas Pasta»

nodalās,

pie pastniekiem,

«Novadnieka»

redakcijā

Brīvības ielā 14,

Preiļos, un

interneta mājas lapā

www.novadnieks.lv

sadaļā

«Abonēšana».

Atbalsta parka diķu slūžu rekonstrukciju

Preiļu novada domes deputāti atbalstīja Preiļu pilsētas parka diķu slūžu rekonstrukcijas projekta realizāciju. Nolemts veikt iepirkuma procedūru un organizēt būvdarbus, bet darbu veikšanai ņemt kredītu Valsts kasē. Nepieciešamā finansējuma apjoms vēl gan nav zināms, bet sākotnējās aplēses liecina, ka tie būs vairāki desmiti tūkstošu latu.

Atgādinām, ka slūžu pārvākums notika pirms diviem gadiem — 2011. gada 22. augustā, kad pāris stundu laikā ūdens līmenis diķos kritās aptuveni par metru. Tā kā slūžas būvētas ap 1960. gadu, iekārtas ir sarūsējušas, nolietotājušas, tām nepieciešama nopietna rekonstrukcija. Pagājušajā gadā SIA «Meliorprojekts» izstrādāja Preiļu parka diķu slūžu rekonstrukcijas tehnisko projektu un sagatavoja izmaksu tāmi.

Pašvaldības tehniskās daļas vadītājs Jānis Skutels informē, ka pirms diviem gadiem aizdarītā sūce šovasar atjaunojusies, atkal krities ūdens visā diķu sistēmā. Ar palīgīdzekļiem vairs neiztikt, tāpēc kārtējai domes sēdei bija sagatavots lēmumprojekts, kas ļauj uzsākt un pabeigt būvdarbus jau šogad. Speciālists skaidro, ka pēc tā sauktā «mazā» iepirkuma procedūras izsludināšanas, būvuzņēmēja izraudzīšanās un līguma noslēgšanas pietiktu sešu nedēļu, lai darbus īstenotu. Protams, ja procesu nekavēs birokrātiskās procedūras.

J. Skutels precīzē, ka tagad plānota tikai slūžu rekonstrukcija, minimāli izturot dūņu sanesumus pie slūžām. Caurtekas izbūve, skatu laukuma ierīkošana un parka diķu tīrīšanas darbi, kā arī visas pārējās ar to saistītās ieceres jāatliek uz vēlākiem gadiem, kad būs pieejams atbilstošs finansējums.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Valsts kanceleja iesniedz Saeimai grozījumus 118 likumos saistībā ar eiro

30. augustā, Valsts kanceleja vienotā paketē iesniedza Saeimai priekšlikumus 118 likumu grozījumiem saistībā ar eiro. Saeima tos izskatīs un nodos izsludināšanai, un ar 1. janvāri tie stāsies spēkā. Grozījumi likumos paredz aizstāt vārdu „lats” ar „euro” un konvertēt summas no latiem uz eiro pēc oficiālā pārejas kursa. Kopumā priekšlikumi par grozījumiem izstrādāti 118 likumos. Grozījumi tiek veikti arī visos MK noteikumos, kuros minētas summas latos, vai kurus citu apsvērumu dēļ tiesiskās noteiktības nodrošināšanai nepieciešams grozīt līdz eiro ieviešanas dienai. Grozījumi valsts maksas pakalpojumu cenrāžos būs informatīvi nepieciešami jau šā gada 1. oktobrī, kas uzskatāma par „eiro dienu” uzņēmējiem, jo sākas cenu paralēlās atspoguļošanas periods. Šī grozījumu sadaļa MK tiks apstiprināta un līdz septembra beigām publicēta Latvijas Vēstnesī. Atsevišķi MK noteikumi, kas izriet no Euro ieviešanas kārtības likuma un ir saistīti ar pārejas periodu, t.i. ar cenu paralēlo atspoguļošanu, kases aparātu pielāgošanu un rēķiniem, jau stāsies spēkā ar šā gada 1. oktobrī. Visi pārējie grozījumi MK noteikumos stāsies spēkā ar 2014. gada 1. janvāri un Latvijas Vēstnesī tiks attiecīgi publicēti līdz 20. decembrim.

VID darbiniekus tur aizdomās par vismaz 100 000 Ls saņemšanu

KNAB pirms trim nedēļām uz brīdi aizturēja bijušo Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektori Nelliju Jezdakovu. Kā noskaidroja “Nekā Personīga”, viņu un citus VID darbiniekus tur aizdomās par vismaz 100 000 latu saņemšanu. VID vadošās amatpersonas apzināti ļāvušas rūdīt Liepājas nodokļu mahinatoram no valsts izkrāpt vismaz pusmiljonu latu. Preti esot saņemts kukuļis. Kukuļdevējs ir uzņēmējs ir Andrejs Podrjadčikovs un viņš bija izveidojis Kurzemes lielāko naudas atmazgātāju shēmu. Liepājas uzņēmējs, kurš, sadarbojoties ar KNAB, cer tikt vaļā no soda par finanšu mahinācijām. Podrjadčikovam ir 39 gadi un biznesu viņš sāka pirms septiņiem gadiem. Pārstrādāja zivis. Taču biznes īsti negāja. Eiropas Savienība samazināja nozvejas kvotas, peļņa kritās. Tad Podrjadčikovs izmēģināja roku nodokļu krāpšanā, ātri atrada partnerus un klientus un lieta aizgāja, – šobrīd jau ir nodibinātas gandrīz 30 SIA. Uz papīra Podrjadčikovs ir zivju pārstrādātājs, autotirgotājs un nekustamā īpašuma izīrētājs. Reāli ar viņu saistītās firmas veic savstarpēju, norēķinus un sniedz pakalpojumus fiktīvi izveidotiem uzņēmumiem, kuru nominālie īpašnieki drīz pēc izveidošanas it kā tos pārdod Tadžikistānas iedzīvotājiem, kurus policija pēc tam nevar atrast. Pirms pāris gadiem šo rūpulu atklāja Liepājas finanšu policisti. Kaspars Čerņeckis, Finanšu policijas priekšnieks, stāsta: «Kriminālprocess ir ierosināts par pievienotās vērtības nodokļa izkrāpšanu un noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju noziedzīgā grupā. Aptuvenie zaudējumi valsts budžetā, kas ir tikai šī kriminālprocesā nodarīti, ir aptuveni pusmiljons. Uz doto brīdi varu pateikt, ka mēs esam ierosinājuši vēl nākamo kriminālprocesu, kur valsts budžetam ir nodarīti zaudējumi vairāk kā 100 000.». Pirmie Podrjadčikova shēmas sāka apcirt Liepājas Valsts ieņēmumu dienesta auditori, kas vairs nebija ar mieru atmaksāt simtiem tūkstošu latu PVN par acimredzami šaubīgiem darījumiem. Liepājinieks auditoru lēmumu pārsūdzēja Jezdakovai. Un Liepājas auditoriem par lielu pārsteigumu Figas VID funkcionāri nolēma, ka Podrjadčikovam ir taisnība: PVN Podrjadčikovam atmaksājams. Finanšu policijas vadītājs Čerņeckis esot regulāri informējis savu priekšnieku Jezdakovu par izmeklēšanas jaunumiem. Īsi pirms ieplānotā aresta Podrjadčikovs pazuda no Latvijas valsts. Kaspars Čerņeckis: «Izmeklēšanas darbību rezultātā tika aizturētas 12 personas, visas tika atzītas par aizdomās turamām un trīs no personām, arī organizatori, kas nu mēģināja izvairīties no izmeklēšanas un ietekmēt lieciniekus dažādā veidā, tika izsludināti starptautiskā meklēšanā.»

Sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekš, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
žurnālistiem – 65307058, mob. t. 22079178.
Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Lai krakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Lai kraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Lai kraksts iznāk astonas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

*Turi glaimotājus pienācīgā attālumā no sevis. Ja gribi patiesas
uzslavas, vai tev tā jāgaida no citiem?*

Uzslavē pats sevi.

Lūcijs Annejs Seneka

Talkas – svētki un izdzīvošanai

Pērn mūsu dižbrūkļu laukos bija nedaudz vairāk par 3000 talcinieku – “lasītāju sev” un savai ģimenei. Par visiem esam ļoti priecīgi, jo tas jūsu atnestais prieks par šīm brīnišķām ogām, stāstījums par ģimenē uzlaboto veselību, atnestās jaunās receptes – tas viss nes līdzī tik ļoti nepieciešamo prieku par Dzīvi un gandarījumu par paveikto Dabas atjaunošanā “kūdras tuksnesī” un cilvēku labā. Mums visi talcinieki ir miļi, gan paši mazākie, gan sirmie seniori, gan neredzīgo biedrības, gan skolu un slimnicu kolektīvi.

Katru gadu mūsu talciniekiem sestdienās un svētdienās koncertus Dabā sniedz mākslinieki un mūsu pašdarbnieki, jo te ir dabā strādājoša auditorija, kas pateicas ar dažām salasīto ogu saujām un šīs “honorārs” esot muzikantam vismīļākais garos ziemas vakaros.

Sogad daudzi dārznieki laukos ir satraukušies par VID vadītāju draudiem “uzbrukt” lauku talciniekiem par nenofortmētiem darba ligumiem. Mēs savukārt pārliecinājamies, ka “Darba ligumi” ir attiecināmi uz “darba dienas” strādājošiem, bet nevis uz dažu stundu talciniekiem. Tāpēc kādas VID inspektoru fotogrāfijas nav pierādījums par vairākām darba dienām, jo viņiem ir atkārtoti jāfotografē vismaz 2-3 reizes dienā lai spētu pierādīt pilnu darba dienu. Otrkārt, talcinieki – pilsētnieki parasti darba dienās strādā oficiāli reģistrētu darbu pilsētās, ko katrs inspektors var pārliecināties savā datu bāzē, ja vien viņš ir patiesi inspektors, bet nav kāds “izspiedējs” ar viltotu vai istu apliecību.

Diemžēl, bet ir dzirdētas baumas par visai nekrietniem VID inspektoru uzbrukumiem, pārbaudot pat radniecības pakāpi. Viņi rupji pārkāpj Latvijas parakstīto starpvalstu vienošanos “Par bioloģisko daudzveidību”, kur 8. pantā ir noteikts: “Saskaņā ar savu valstisko jurisdikciju respektēs, saudzēs un saglabās pamatiedzīvotāju un vietējo kopienu ar tradicionālo dzīvesveidu uzkrātās zināšanas, jauninājumus un praktisko pieredzi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un ilgtspējīgā izmantošanā, kā arī veicinās to plašāku pielietošanu. Atzīs un iesaistīs šo zināšanu, jauninājumu un prakses turētājus šo zināšanu pielietošanā, sekmēs šādu zināšanu, jauninājumu un pieeju izmantošanas rezultātā iegūto labumu taisnīgu sadali;”

Atgādinu 19. g. s. sākumā grāfa Ludviga Augusta Mellina (Krievijas dzimtbūšanas atcelšanas likumu izstrādes vadītājs) rakstīto – “...latviešiem ir 2 lieli svētki – Jāņi un Talkas...”. Savukārt vēsturē brīvo latviešu zemnieku talku veida palīdzība sen aprakstīta un tās tika atļautas visās valstīs iekārtās kopš 13. g. s. un pat padomijā mēs, studenti, braucām ražas talkās, nesāņemot kādu algu.

Man šķiet, ka patreizējā partokrātija kopš 1995. g. izvērs sistemātisku cīņu pret pašas vadītās valsts pamatiedzīvotājiem laukos un tagad – pēc nedabīgi augstiem nodokļiem – lielākiem ES, viņi cer iznīcināt seno labdarību un svētkus laukos – talkas, jo šo darbības veidu viennozīmīgu tulkojumu angļu valodā pat neatrast, jo to tulko gan kā “izpalīdzēšana”, gan kā “palīdzība”, gan kā “kopīgu darbību”.

Pēdējā laikā kādi avīznieki kā “jaunie teorētiķi” par “atļauto talku” sauc vien kādu netīrumu savākšanu pēc “Leņģina balķa” parauga un laucinieku talkas pielīdzina “padomijas tradīcijām”.

Vēstures liecības:

A.Hūpelis 18. g.s. rakstījis: “Spiedīgā gadījumā muīža rīkoja talku ar kopīgu ēšanu, dzeršanu un vakarā deju pie somu dūķān.”

Taču A.Svābe uzskata: “Paradums organizēt plašus kopdarbus no kaimiņu sētu jauniešiem pastāvēja jau pirms zviedru laikiem kā ieradumu tiesību institūts. Talkas sakarā ar brīviem zemniekiem vēl izmanāmas 16.g.s. sākumā.”

“... jau 13. gadsimtā kā ordenis tā bīskapi pieaicināja latviešu zemniekus lauksaimniecības sezonas darbu sastrēguma laikā talkas veidā, kamēr galvenos darbus muīzās veica drellī (vergi). Tie bija karagūstekņi (leiši etc.)...”

Dunsdorfs E., Spekke A. Latvijas vēsture 1500-1600. Stockholm, 1964. (284, 285.lpp)

Te vietā ir saprast, ka tautas svētku aizliegšana jau notika padomijas gados, kad kādi vietējie komunisti aizliedza Jāņus, jo arvien plašāk pilsētu strādnieki brauca pie saviem lauku talku organizatoriem kopīgi svinēt Jāņus. Tā komunistu vadoņi cerēja apspiest un vairāk pakļaut spītīgo tautu. Tautas nosodījums un arī mūsu eģregora palīdzība nesa visai nelabu galu šiem tautas naidniekiem.

Patlaban kādi nevēģas no VID virsotnēm cenšas parādīt savu “pārcentību”, apspiežot ar sodiem tikpat senus tautas svētkus – Talkas, sevišķi augļu dārzos. Viņu aprobežotība ir domā, ka labāk ir atstāt zemē Mātes – Zemes dāvanas, nevis atveseļot tautu.

Daudzās tautās ir senās zinības, ka, lasot augļus ar rokām, domu enerģija strukturē ūdens molekulas, kuras nes līdzī savu “atveseļošanas enerģiju” un dzīvesprieku.

Mūsdienu tālās prognozēs rakstīts, ka lielās Pasaules pārmaiņās izdzīvos tās tautas, kurās būs spēcīgākas savstarpējās palīdzības idejas un tradīcijas, ko VID pašlaik cenšas laukos iznīcināt, tādējādi viņi pilda kādu “melno spēku” uzdevumu.

Esmu lasījis pētījumu, ka visās pēcpadomju valstīs strauji pieaug mirstība virs “bioloģiskās normas”, bet viszemākā mirstība ir tautās, kur ir lielākas un vairāku paaudžu ģimeņu tradīcijas.

Mūsu ogu lasīšanas talcinieku iepirkto ogu naudiņa nonāk saimniecības kasē un tālāk tā tiks aplikta ar nodokļiem, jo tā visa tiks izmantota saimniecības attīstībai, jo “purvu bridējus” nedz šī valsts, nedz ES vēl neatbalsta.

Vēl neviena ģimene, “lasot sev” nepilnu dienu, nav šeit sasniegusi ieņēmumu normu – 2000 Ls, kas būtu tai jādeklarē kā aplikamais ieņēmums, kā meža ogu vai sēņu ievākums.

Daudzi Latvijas valsts atjaunošanas laiku likumi pasen jau aizmiršti. Piemēram: kopš 1991. gada bija likums “ar “agrozījuma nodokli” netiek aplikti pakalpojumi lauksaimniecisko darbu veikšanā. Tāpat “agrozījuma” nodoklis nav, ja juridiskā persona saviem darbiniekiem, citiem pakalpojumu sniedzējiem nodod bez maksas lauku ražu (sk.4. pants) vai to maina pret pakalpojumu.

Protams, korektā “agrozības likuma” vietā tika radīts Pievienotās vērtības nodoklis, kas daudzās ES valstīs lauksaimniekiem ir “0” vērtībā, bet latviešiem – 21%. Jāņem vērā tas, ka lauku raža nav tikai šī gada darba un resursu ieguldījums, ko grāmatvedībā var atskaitīt no PVN kā izdevumus, bet raža ir daudz iepriekšējo gadu darbu rezultāts. Tādējādi zemnieki ar PVN Latvijā tiek aplikti dubultīgi, pat par iepriekšējās paaudzes ieguldījumu, piemēram, meliorācija.

PVN bāzes pārtikas produktiem Eiropā

Lielbritānija – 0%, Īrija – 0%, Malta – 0%, Andora – 0%, Sanmarino – 0%, Slovēnija – 0%, Horvātija – 0%, Šveice – 2,4%, Lihtenšteina – 2,4%, Luksemburga – 3%, Polija – 3%, Spānija – 4% (Kanāriju salās, Seutā, Melijā – 0%), Grieķija – 4,5%, Portugāle – 5%, Kipra – 5%, Francija – 5,5%, Monako – 5,5%, Beļģija – 6%, Nīderlande – 6%, Vācija – 7% (Helgolandes salā – 0%), Islande – 7%, Bulgārija – 7%, Maķedonija – 7%, Serbija – 8%, Turcija – 8%, Rumānija – 9%, Čehija – 9%, Itālija – 10% (maize – 4%), Austrija – 10%, Slovākija – 10%, Krievija – 10%, Ukraina – 10%, Baltkrievija – 10%, Ungārija – 12%, Zviedrija – 12%, Somija – 12% (Ålandu salās – 0%), Norvēģija – 13%, (Svalbarda jeb Špicbergenā – 0%), Kosova – 16%, Gruzija – 18%, Armēnija – 18%, Azerbaidžāna – 18%, Igaunija – 19%, Lietuva – 20%, Albānija – 20%, Latvija – 21%, Dānija – 25% (Grenlandē – 0%).

Patlaban lauku saimniecības saņem maksu par ražu pēc daudzumiem mēnešiem. BET.. valsts iestāde “Latvenergo” pieprasa samaksu ik mēnesi, maksimāli līdz 20 datumam un pēc tam par katru dienu (!) aprēķina “soda naudu”.

Iespējams, ka vienīgi no ES topošās Direktīvās par mazo un vidējo uzņēmumu saglabāšanu un attīstīšanu mēs varēsim sagaidīt reālu atbalstu arī Latvijā, kas patlaban tiek novirzīts lielajām muīzas veida saimniecībām, jo citādi tās nevarētu izdzīvot.

Man šķiet, ka lauku zemniekiem laiks publiski pateikt savu viedokli, jo visas pazīmes rāda, ka šeit realizē Krievijas KGB slepeno dokumentu (atrasts un publicēts “LA” 1992. g.) par “Atriebību Latvijai par PSRS iznīcināšanu”, realizējot Latvijas lauku iznīcināšanu kā tautas dzīvo balstu.

Biriņos, 29. augustā, 2013. g.
Andris Ansīns Špats, zemnieks,
tehnisko zinātņu doktors

VID atbildi uz Prezidenta kancelejas pieprasījumu – lasiet 5. lappusē.

Ne viss laukos ir slikti vien

Jau mēnesi, no 1. augusta, SIA «Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs» Preiļu konsultāciju birojam ir vadītāja. Konkursa kārtībā šajā amatā apstiprināta Māriete Vucenlīdzāne, kura līdz šim bija plašāk pazīstama kā vietējās biškopju biedrības vadītāja.

Atgriezās pie vecās kārtības

Atgādinām, ka Preiļu konsultāciju birojam vadītāja nebija praktiski piecus gadus — kopš 2008. gada vasaras, kad «augšā» tika pieņemts lēmums sākt dienesta reorganizāciju un samazināt konsultantu skaitu pašvaldībās. Toreiz vēl pastāvēja rajoni, tāpēc Preiļu, Rēzeknes, Ludzas, Krāslavas un Daugavpils rajonu birojus apvienoja un izveidoja Latgales konsultāciju biroju, ko vadīja Viktors Kalāns. Nu toreizējās reorganizācijas iniciatoriem nācies secināt, ka tas nav bijis veiksmīgs risinājums, tāpēc nolēms atjaunot veco kārtību.

Ir pilnīgi skaidrs, ka tūkstošs reģions grūti pārzināms, efektīvāk darboties var tad, ja katram birojā ir sava apkalpojamā teritorija, līdz ar to biežāki un ciešāki kontakti ar lauksaimniekiem, darbu vada konkrēts cilvēks uz vietas. Latgales kopējā biroja vadītājam nedēļa pagāja ceļā, apbraukājot bijušos rajonus un parakstot dokumentus, skaidro M. Vucenlīdzāne.

Jaunā Preiļu biroja vadītāja teic, ka konkursa komisiju, izvērtoties piemērotāko kandidātūru, visvairāk interesēja vizija par to, kā potenciālais vadītājs saskata biroja turpmāko pastāvēšanu un attīstību, kā iespējams uzlabot un efektīvizēt darbu. Māriete Vucenlīdzāne uzskata, ka pašlaik galvenais uzdevums paaugstināt sniegto pakalpojumu kvalitāti.

Zinoši un profesionāli speciālisti

«Strādāsim pie tā, lai mēs kļūtu atvērtāki, zinošāki darbā ar klien-

tiem. Mēģināsim paplašināt pakalpojumu spektru. Plānots, ka birojā strādās un konsultācijas sniegs darba aizsardzības speciālists. Zemnieki vairākkārt uzsvēruši, ka šāds konsultants ļoti nepieciešams, pie tam ne vien pie mums, Preiļu birojā, bet visā reģionā.» tuvākos nodomus izpauž vadītāja.

Lauku cilvēki, kā ierasts, uz biroju var nākt jebkurā neskaidrā un šasāpējušā lietā. Pamatpakalpojumi, ko nodrošina klientiem, ir lopkopības speciālistes **Zitas Briškas**, augkopības speciālistes **Ineses Magdalenokas**, grāmatvedības speciālistu (pavisam piecu, vadītāja **Kristīne Neice-niece**), ekonomikas speciālistes **Lidijas Kivlenieces** (šajā jomā kā konsultante uz pusslodzi strādā arī biroja vadītāja), lauku attīstības speciālistes uzņēmējdarbības jomā **Ainas Golubevas** konsultācijas.

Lauku attīstības speciālisti darbojas arī novados. Tā Livānu novadā pēc atbildēm lauksaimnieki var doties pie **Ilzes Solas**, Vārkavas novadā — pie **Ilgas Ušakas**, Riebiņu novadā pie **Arņa Opolā**, bet Preiļu novadā pie **Elizas Spodras Elstes**. Pēc administratīvi teritoriālās reformas Aglonas novads ir Krāslavas biroja pārziņā. Taču Aglonas pagasta lauksaimnieki joprojām pēc konsultācijām brauc un arī turpmāk droši to var darīt Preiļos. Kad lielais rudens darbu vairums saimniecībās būs garām, lauku attīstības speciālisti atsāks rīkot seminārus zemniekiem.

Pamazām atgriežas laukos

Vērtējot apkārtējo novadu zemnieku zināšanas un prasmes, M. Vucenlīdzāne atzīst, ka daudz ir tādu saimniecību, kas, izmantojot biroja pakalpojumus, augšas un attīstījušās, tomēr visu laiku nāk klāt jauni klienti. Tās ir jaunas saimniecības, kas savu darbību vēl tikai uzsāk, tāpēc padomī un palīdzība ir ļoti svarīga gan grāmatvedības jomā, gan kā

saņemt kredītu, gan lopu ēdināšanas un laukkopības jautājumos.

Laukos viss nemaz nav tik slikti, kā to bieži «zīmē», jo pēdējā laikā birojā pēc padoma nāk jauni lauksaimnieki. Tie ir gan jauni ļaudis, kas pārņēmuši savu vecāku saimniecības un mēģina paši saimniekot, gan ģimenes, kas atgriezušās Latvijā no ārzemēm ar uzkrātu starta kapitālu. Uz laukiem atgriežas arī cilvēki, kuri strādājuši algotu darbu pilsētās, bet kuriem īpašumā ir bijusi zeme. Nu viņi mēģina uzsākt lauksaimniecisko ražošanu, lai gūtu papildus ieņēmumus.

Kā vienu no lielākajām problēmām M. Vucenlīdzāne min to, ka joprojām ir problemātiski iegādāties zemi īpašumā. Arī izsludinātais valsts atbalsts (kopumā labs un pozitīvi vērtējams) nav daudz līdzējis. Birokrātiskā procedūra kredīta ņemšanai ir ļoti sarežģīta un laikietilpīga. Jāteic, ka arī labā stāvoklī esošas lauksaimniecībā izmantojamas zemes brīvā tirgū nemaz nav daudz.

Zemi izpērk ārzemnieki

Arvien intensīvāk Latgales laukos ienāk ārzemnieki, cena par zemes hektāru turas ap tūkstoš latiem un vairāk. Vislielākais pieprasījums pēc papildu platībām ir zemniekiem Preiļu novada Sausnas pagastā, Riebiņu novada Stabulnieku pagastā un Vārkavas novada Rožkalnu pagastā, kas liecina, ka tur ir daudz saimniecību un liela konkurence. Diemžēl zemes likumā nav noteikts, ka kaimiņiem un robežniekiem būtu pirmpirkuma tiesības uz platībām, tāpēc bieži vien zeme tiek pārdota ārzemniekam, nevis kaimiņam.

Nākotne raisa bažas

Māriete Vucenlīdzāne atzīst, ka katrā novadā un pagastā situācija ir atšķirīga. Taču kopējā tendence liecina, ka liela daļa lauksaimnieku ir atspērušies un attīstās. Tomēr nākotnē viņi raugās ar

● Preiļu konsultāciju biroja vadītāja Māriete Vucenlīdzāne teic, ka pēc lielo rudens darbu pabeigšanas, zemniekiem sāksies kārtējais semināru un mācību cikls. Galvenā uzmanība tiks pievērsta tam, kā sagatavoties pārejai uz eiro. Foto: L. Kirillova

zināmām bažām un piesardzīgi.

Tas saistīts ar 2015. gadu, kad tiks atceltas piena kvotas. Bijušais Preiļu rajons ir vēsturiski veidojies kā tipisks piensaimnieku apvidus, tāpēc fermu turētājiem drošība par tuvāko nākotni ir ļoti svarīga. Šobrīd neko nevar paredzēt — būs piena iepirkuma cenu kritums vai kāpums. Patlaban Latvijā sabūvētas un tiek celtas jaunas govju novietnes, kas pēc gada jau var būt pilnas ar lopiem. Būs sarazots vairāk piena, līdz ar to cena, iespējams, kritīsies.

Tas, ka Preiļos ir liels piena pārstrādes uzņēmums, kura produkcija tiek eksportēta, vietējiem piena ražotājiem ir pluss, atzīst speciāliste. Tomēr nedrīkst aizmirst, ka jābūt arī konkurencei no citu produkcijas uzpircēju puses. Tas turēs piena iepirkuma cenu līmeni. Graudu audzētāji pagājušajā gadā priecējās par lielajām ražām un labo iepirkuma cenu. Šoruden situācija vairs nav tik spīdoša — ražas mazākas, bet cena atgriezies iepriekšējo gadu līmenī.

Apkārtējos novados ir daudz bioloģisko saimniecību, kas strādā ilgstoši un stabili. Tomēr esot viena pamatīga problēma — trūkst savas pārstrādes. Bioloģis-

ki ražoto pienu, graudus, kartupeļus, dārzeņus nākas pārdot pārstrādātājiem, kuri tos iepērk tāpat kā pārējo produkciju un liek vienā «katlā». Jau vairākus gadus iet runas par bioloģisko zemnieku kooperāciju, lai, apvienojot spēkus, domātu arī par pārstrādi. Māriete Vucenlīdzāne saka, ka esot zināma virzība uz priekšu, nopietni pie lietas ķerušies bioloģiskās saimniekošanas piekritēja Ruta Norkārkle no Vārkavas novada. Esot cerības, ka plāni īstenosies.

Sabiedrības attieksme pret tīru un veselīgu produkciju kļuvusi visai pozitīva. Pilsētnieki labprāt grib iegādāties gan piena, gan dārzeņu produktus, tāpēc tagad nepieciešams apkopot informāciju, lai cilvēki skaidri zinātu, kur un ko bioloģisku var iegādāties ziemas krājumiem. Atceroties kolhozu laikus, kad darbojās lauksaimniecības produkcijas iepirkšanas punkti, rodas doma ko tādu veidot arī tagad. Piemēram, kartupeļu cietes ražotāji Alojā labprāt lielā vairumā iepirktu bioloģiski audzētus kartupeļus, taču ne zemniekiem, ne uzņēmumam nav izdevīgi braukt lielos attālumus ar pāris tonnām kravas.

ZIŅAS ĪSUMĀ

Biodrošības pasākumi dzīvnieku turēšanas vietās

Valdībā apstiprināti jauni noteikumi, kuri nosaka biodrošības pasākumus dzīvnieku turēšanas vietās, lai pilnībā vai daļēji novērstu slimības ierosinātāju iekļūšanu ganāmpulkā vai atsevišķā dzīvnieku populācijā.

Biodrošības pasākumi ir darbību kopums, kas nodrošina dzīvnieku turēšanas vietu un to aprikojuma tīrību, transportlīdzekļu un apmeklētāju kontroli, kustību, kūtsmēslu un dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu savākšanu un uzglabāšanu, kā arī darbinieku zināšanas par dzīvnieku slimībām un mīļiedarbību starp dzīvnieku veselību, dzīvnieku labturību un cilvēka veselību.

Biodrošības pasākumi jāizstrādā mājputnu ganāmpulkiem, izņemot ganāmpulkus, kuros mājputnus tur olu, gaļas iegūšanai nelielā daudzumā. Vēl biodrošības pasākumi ir jāievieš

vēršu apakšdzimtas, cūku, aitu un kazu savākšanas centros, dzīvnieku tirgošanas telpās un dzīvnieku turēšanas vietās, kur dzīvniekus tur izolācijā līdz izvešanai uz trešajām valstīm.

Vienkāršotas meliorācijas kadastra noteikumu prasības

Izdarīti grozījumi «Meliorācijas kadastra noteikumos». Daži no precizējošiem grozījumiem samazina birokrātisko slogu zemes īpašniekiem vai tiesiskajiem tās valdītājiem. Turpmāk zemes īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam vairs nebūs jāveic pirmreizēja viena īpašuma un koplietošanas meliorācijas sistēmas inventarizācija pirms tehnisko noteikumu pieprasīšanas no meliorācijas kadastra uzturētāja.

Izmaiņas noteic arī, ka meliorācijas sistēmas inventarizācijas lieta būs jāiesniedz meliorācijas kadastra uzturētājam tikai divos gadījumos: ja

tīks ierosināts izņemt meliorācijas sistēmas vai tās daļas datus no meliorācijas kadastra, kā arī, ja būs ierosinājums reģistrēt esošu meliorācijas būvi.

Nevis aplikt ar nodokli, bet skaidrot un izglīt

Zemkopības ministrija neatbalsta ierosinājumus aplikt ar akcīzes nodokli vairākas neveselīgu pārtikas produktu grupas.

Veselības ministrijai nepieciešams izstrādāt skaidru un neveselīgas pārtikas definīciju un kritērijus. Šāda nepamatota nodokļa uzlikšana sadārdzinās produkciju un ievērojami samazinās ražošanas uzņēmumu konkurētspēju. Vairāki Latvijas uzņēmumi varētu pārcelt ražošanu uz kaimiņvalstīm, kas noteikti atstās nelabvēlīgu ietekmi uz Latvijas ekonomiku. Ja valsts mērķis ir nodrošināt patērētājus ar pēc iespējas veselīgāku pārtiku, tad esošajos ekonomiskajos apstākļos ir jādome par veselīgākās pārtikas cenas samazināšanu, svarīga ir iedzīvotāju izglītošana

par veselīga uztura paradumiem, nepieciešami atbalsta pasākumi, kas veicina veselīgākas pārtikas ražošanu un patēriņu.

Savukārt ražotājiem ir jādome par pārtikas piedevu maksimālo daudzumu izmantošanas samazināšanu ražošanā, sabalansējot piedevu lietošanu ar patērētāju veselības interesēm.

Par labības sēklu tirgošanu

Nesen valdība apstiprināja grozījumus labības sēklaudzēšanas un sēklu tirdzniecības noteikumos, kas paredz noteikt regulējumu nelielu labības sēklu iesaiņojumu tirdzniecībai, kā arī nosacījumus griķu sēklu ieviešanai.

Noteikumi papildināti ar nosacījumu, ka rudzu, kviešu, miežu, auzu, tritikāles un griķu sertificētas sēklas var saņemt nelielos iesaiņojumos, kuros sēklu masa nepārsniedz 1000 gramu. Savukārt griķu sēklas atļauts ievest

un tirgot arī tad, ja minētās sugas šķirne nav iekļauta Latvijas augu šķirņu katalogā, bet sēklu kvalitāte atbilst šo noteikumu prasībām.

Trakumsērgas profilakses un apkarošanas kārtība

Valdībā apstiprināti grozījumi noteikumos, kas precizē kārtību, kādā tiek veikta dzīvnieku vakcinācija pret trakumsērgu.

Līdz šim bija noteikts, ka dzīvniekus pret trakumsērgu vakcinē reizi gadā. Savukārt jaunās prasības paredz, ka vakcināciju pret trakumsērgu praktizējošs veterinārārsts izdara saskaņā ar vakcīnas ražotāja veterināro zaļu lietošanas instrukcijā noteikto kārtību, izsniedzot Eiropas Savienības mājas (istabas) dzīvnieka pasi vai vakcinācijas apliecību.

Izmantota Zemkopības ministrijas informācija

Viens projekts īstenots, vairāki citi padomā

Jaunas, saulainas un mājīgi aprīkotas telpas radošo darbnīcu un fizioterapijas nodarbību organizēšanai pensionāriem un personām ar īpašām vajadzībām izveidotas sociālās aprūpes centrā «Aglona». Lai to panāktu, tika rakstīts projekts «SAC «Aglona» telpu rekonstrukcija radošo darbnīcu izveidošanai un pilnveidošanai», kas arī saņēma Eiropas finansiālo atbalstu, informē aprūpes centra direktore Valentīna Griboška.

Kas izdarīts? Rekonstruētas palīgsaimniecības ēkas telpas, iegādātas mēbeles un informācijas tehnoloģiju aprīkojums, kas paver plašas iespējas centra iemītniekiem savu ikdienu veidot krāsaināku un jauniem iespādiem bagātāku, piedalīties radošo darbnīcu nodarbībās, atpūsties domubiedru sabiedrībā, uzspēlēt galda spēles, novusu, gremdēties grāmatu stāstos, aplūkot pašu un citu iemītnieku radītos darbus izstāžu telpā. Ir iespēja piedalīties fizioterapijas nodarbībās, kuras tiek rīkotas vienā no telpām. Sportot gribētāji

tagad aktīvi piedalās arī ikrīta nūjošanas nodarbībās.

Centra vadītāja min, ka ar savām idejām un radošo izdomu radošo nodarbību telpas iekārtojusi un arī nodarbības vada centra lietvede Gunta Grigule, savukārt novada uzņēmējs Arturs Gražulis mājīguma radīšanai uzdāvinājis divānu un žurnālgaldiņu.

Projekta kopējās izmaksas bija gandrīz 9,5 tūkstoši latu, no kuriem pašvaldībai kā līdzfinansējumu vajadzēja ieguldīt tikai 10% no šīs summas.

Nule īstenotais projekts ir tikai daļa no idejām. Sociālās aprūpes centrs «Aglona» regulāri piedalās projektu konkursos. Sadarbībā ar novada domi šobrīd jau iesniegti divi projektu pieteikumi biedrībai «Preiļu rajona partnerība». Viens no tiem ir «Aprīkojuma iegāde sportisko aktivitāšu organizēšanai personām ar īpašām vajadzībām», otrs — «Sociālās aprūpes centra «Aglona» radošo darbnīcu ēkas vispārējā siltināšanas un jumta seguma nomaiņas darbi».

Drīzumā tiks īstenots arī biedrības «Preiļu rajona partnerība» un sadarbībā ar Livānu, Preiļu, Aglonas un Vārkavas novada domēm organizētā mazo grantu

● Sociālās aprūpes centra «Aglona» iemītniekiem nu ir plašas iespējas darboties, tādā veidā savu ikdienu radot krāsaināku un bagātāku.

projektu konkursa atbalstītais projekts par augļu koku un krūmogulāju iegādi centra

iemītnieku veselīga uztura un māju sajūtu radīšanai. Tas nozīmē, ka pie sociālās aprūpes

centra «Aglona» pletīsies jauns un bagātīgi ražojošs augludārzs.

Ar biedrības atbalstu bērniem dāvāta neaizmirstama vasaras nogale

● Katru dienu bērniem tika piedāvātas saistošas nodarbības.

Skolas brīvlaika un vasaras nogalē, no 19. līdz 23. augustam, Aglonas novada biedrība «Neaizmirstule» sarīkoja dienas atpūtas un izglītojošu nometni «Raibā pasaule» vietējiem bērniem.

Kā informē nometnes vadītāja Inga Griboška, šāda iespēja radusies, pateicoties biedrības izstrā-

dātajam projektam. 15 vietējiem bērniem vecumā no septiņiem līdz 13 gadiem tā bija lieliska iespēja piedalīties aktivitātēs, kurās viņi parādīja savas spējas gan individuāli, gan grupā, kā arī apguva un pilnveidoja savstarpējo saskarsmi un sadarbības prasmes, lietderīgi un jautri pavadīja brīvlaika nogali.

● Nometnes «Raibā pasaule» dalībniekiem vasaras nogalē piecas dienas patiesi bija raibas un jautras.

Katra nometnes diena bija īpaša — «Sadraudzības diena», «Apkārtējās vides diena», «Sportiskā diena», «Izziņas diena» un «Radošuma diena». Nometnes sākumā dalībnieki piedalījās komandu veidošanas un saliedēšanās aktivitātēs. Apkārtējās vides diena bija veltīta dažādām vides izziņas un izglītojošām aktivitātēm. To laikā bērni iepazinās ar orientēšanās kartēm, arī piedalījās orientēšanās sacensībās pa tuvāko apkārtni. Trešdiena bija sportiskā diena. Ar lielu aizrautību visi piedalījās jautrās un azartiskās aktivitātēs «Dullais desmitnieks», «Krikets», «Frisbijs», «Izpletis», «Jautrās stafetes». Ceturtdien bija noorganizēts izziņojošs pārgājiens uz Maizes muzeju un Aglonas baziliku. Maizes muzejā nometnieki iepazīna graudu malšanas procesu,

klausījās saimnieces interesantajā stāstījumā par maizi, tad baudīja zaļu tēju ar garšīgu ābolmaizi, bet pēc tam varēja arī uzdejojot «Strautiņu». Savukārt Aglonas bazilikā saistošu ekskursiju aizvadīja priesteris Andžejs Lapinskis. Nometnes noslēdzošā diena bija veltīta radošām aktivitātēm, kurās katrs nometnes dalībnieks apguva prasmi darboties ar gipsu un veidot no tā figūriņas. No plastikāta tapa taureņi, salvešu tehnikā — grāmatzīmes, tika dekupēti knaģi un koka ripas.

Visu piecu dienu laikā bērniem tika piedāvātas tējas pauzes. Par jauko vasaras nogali nometnes «Raibā pasaule» vadītāja saka palīdzies radošajām, aktivajām, atsaucīgajām nometnes darbiniecēm — audzinātājai Lolitai Kaļānei, instruktorei Jekaterīnai Vasiļjevai

un kopumā biedrībai «Neaizmirstule».

Neaizmirstama pieredze, jauniegi draugi, zināšanas, prasmes — tādi ir nometnes ieguvumi. Taču bija arī taustāmas lietas, piemēram, diplomi par aktīvu un aizrautīgu piedalīšanos aktivitātēs, apliecinājumi par dalību nometnē «Raibā pasaule», projekta ietvaros dāvātās pildspalvas, atstarotāji, kas lieti noderēs tumšos rudens vakaros, košie auduma maisiņi ar biedrības «Neaizmirstule», Sabiedrības integrācijas fonda un Eiropas Ekonomiskās zonas finanšu instrumenta logotipiem.

Šāda veida pasākumi kaut ne daudz, tomēr samazina sociālo atstumtību, dod inovatīvu iespēju vietējiem bērniem pilnveidot sociālās un radošās prasmes.

Pētīs, vai jaunieši ir apmierināti ar dzīvi

Lai izzinātu un novērtētu Riebiņu novadā dzīvojošo jauniešu apmierinātību ar esošo dzīves kvalitāti, viņu vēlnes un intereses, veicinātu iniciatīvas un iedrošinātu līdzdalībai lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē kopumā, līdz šī gada 8. novembrim pašvaldībā tiks īstenots īpašs projekts.

Kā informē projektu vadītāja Riebiņu novada domē Iveta Šņepste, Izglītības un

zinātnes ministrija ir atbalstījusi Riebiņu novada domes projekta iesniegumu «Pētījums par jauniešu dzīves kvalitātes novērtēšanu un uzlabošanas iespējām Riebiņu novadā». Līdz ar to projekta īstenošanai no valsts budžeta tiks piešķirts viss nepieciešamais finansējums — 992,42 latī. Projekts tiks īstenots Jaunatnes politikas valsts programmas ietvaros. Projekta vadītāja uzsver, ka mērķis ir iegūt

objektīvu, pamatotu un sistemātisku informāciju par novada jauniešu dzīves kvalitāti, viņu vēlnēm, veicinot pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību.

Mērķauditorija ir Riebiņu novada jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Pēc šī gada 1. jūlija datiem, tādu ir pavisam 1114. Viņu viedoklis tiks izziņāts gan ar anonīmas aptaujas palīdzību, gan kopīgās tikšanās reizēs. Tā kā novads sastāv no

sešiem pagastiem un ir teritoriāli liels (627 kvadrātkilometri), plānotas atsevišķas jauniešu grupu tikšanās katrā pagastā, vietās, kas ir teritoriāli tuvākas un pieejamākas. Noslēgumā būs arī kopīga tikšanās, lai prezentētu pētījuma rezultātus. Plānota «prāta vētra», kad tiks izstrādātas jaunas idejas.

Jauniešu tikšanās katrā pagastā tiks organizētas oktobrī, bet novembra sākumā — kopīgā novada jauno ļaužu tikšanās.

Starptautiska projekta ietvaros ieguvums būs arī Riebiņu novadam

Agusta vidū Ilūkstes novada Bebrenē notika starptautiska projekta «Ūdens vides aizsardzība un zaļā dzīvesveida aktivitāšu veicināšana Latvijā un Krievijas pierobežas reģionos» svinīga atklāšana. Šim notikumam ir tiešs sakars arī ar Riebiņiem.

Projekta «Aqua Life» koordinatore Iveta Šņepste informē, ka Riebiņu novada dome ir viens no Igaunijas — Latvijas — Krievijas pārrobežu sadarbības programmas partneriem Latvijā, tāpēc atklāšanas pasākumā pašvaldību pārstāvēja domes priekšsēdētāja vietnieks Pēteris Rožinskis, galvenā grāmatvede Anna Erta. Piedalījās kolēģi no Līvānu, Preiļu novada, citām Latgales un Krievijas (Sebežas) pašvaldībām.

Projekta mērķis ir līdz 2014. gada 1. oktobrim uzlabot pierobežas teritorijas pievilcību, izmantojot izglītojošu pieeju, pieredzes apmaiņu, meklēt kopīgus risinājumus, lai uzlabotu kaimiņvalstu dabisko un mākslīgo pub-

lisko ūdenstilpņu vides stāvokli.

Kāds ieguvums no projekta būs Riebiņu novadam? Plānots pasūtīt tehnisko projektu Riebiņu parka diķu un Feimankas upes diķa firišanai, izveidot blogu internetā, kurā katrs projekta partneris informēs par veiktajām aktivitātēm, kā arī organizēs informatīvo kampaņu, lai popularizētu zaļo dzīvesveidu. Visiem projekta partneriem plānota talka vienā konkrētā datumā — 5. oktobrī. Riebiņu novada iedzīvotāji tiks aicināti sakopt Riebiņu parka diķu un Feimankas upes diķa apkārtni. Tas būs viņu ieguldījums tīras vides sakārtošanā.

Projekta kopējais budžets ir 623 583,53 eiro, tajā skaitā 90% finansējuma nāks no Eiropas Savienības, bet 10% būs nacionālais līdzfinansējums. Riebiņu novada domes projekta kopējās izmaksas būs 34 727,22 eiro, no kuriem valsts un pašvaldības izdevumi plānoti 2440,64 latu apmērā.

Sagatavoja L. Kirillova

● Riebiņu parks ir senatnīgs un skaists, taču tā diķi ir jāsakopj. Lai to izdarītu pareizi, par Eiropas līdzekļiem tiks izstrādāts tehniskais projekts.

Talkas – svētki un izdzīvošanai

● VID atbilde uz Prezidenta kancelejas pieprasījumu

Sākums 2. lappusē.

Rīgā
24.04.2012. Nr. 8.9-8/32597
Uz 25.03.2012. Nr. b/n
Andrim Ansim Špatam
LATVIJAS VALSTS
PREZIDENTA KANCELEJAI

Par iesnieguma izskatīšanu

Valsts ieņēmumu dienests atbilstoši kompetencei ir izskatījis ar Latvijas Valsts prezidenta kancelejas 2012. gada 5. aprīļa vēstuli nr. 1108 "Par viedokļa sniegšanu" saskaņā ar Iesniegumu likuma 4. panta pirmo daļu pārsūtīto Andra Anša Špata 2012. gada 25. marta elektronisko iesniegumu par normatīvā regulējuma trūkumu saistībā ar talkām (turpmāk – iesniegums), kā arī minēto Latvijas Valsts prezidenta kancelejas vēstuli un izsaka šādu viedokli daļā par iesniegumā minēto saistībā ar nodokļu jomu regulējošo normatīvo aktu piemērošanu.

Likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 7. pantā ir noteikts, ka iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāja gada ienākums ir visa taksācijas perioda (kalendārā gada) laikā iegūto naudas, naturālo vērtību un saņemto pakalpojumu kopums.

Atbilstoši likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 8. panta pirmajai daļai maksātāja gada apliekamo ienākumu veido ienākumi, par kuriem ir jāmaksā algas nodoklis atbilstoši šā panta otrajai, ceturtajai un piektajai daļai, un pārējie šā panta trešajā daļā minētie ienākumi. Minētā panta trešās daļas 21. punktā ir noteikts, ka pie pārējiem fiziskās personas ienākumiem, par kuriem ir jāmaksā nodoklis, tiek pieskaitīti citi ienākumi, kas nav minēti šā likuma 9. pantā.

Tādējādi jebkurš ienākums, kas gūts naudā vai naturālo vērtību veidā, ir apliekams ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, ja likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9. pantā nav noteikts citādi.

Kā viens no neapliekamo ienākumu veidiem šā likuma 9. panta pirmās daļas 35. punktā ir minēts dāvinājums no fiziskajām personām.

Saskaņā ar Civillikuma 1912. pantu dāvinājums ir tiesisks darījums, ar kuru kāds aiz devības piešķir otram bez atlīdzības kādu mantisku vērtību. Savukārt dāvinājumi atlīdzības nozīmē, ievērojot Civillikuma 1933. punktā noteikto, ir dāvinājumi, kas piešķirti kā atlīdzība par izdarītajiem pakalpojumiem. Atbilstoši likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9.

panta pirmās daļas 35. punktā noteiktajam gada apliekamajā ienākumā netiek ņemtas vērā un ar iedzīvotāju ienākuma nodokli netiek apliktas dāvanas no fiziskajām personām:

pilnā apmērā – ja dāvinātājam ar maksātāju saista laulība vai radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē. Minētā norma nav piemērojama, ja dāvanu dāvina saimnieciskās darbības ietvaros;

līdz 1000 latiem taksācijas gada laikā – ja dāvinātājs ir šā punkta "a" apakšpunktā neminētā fiziskā persona. Šī norma nav piemērojama, ja dāvanu dāvina fiziskā persona savas saimnieciskās darbības ietvaros, kā arī tad, ja fiziskā persona ir saņēmusi dāvanu ar atlīdzības raksturu Civillikuma izpratnē, u.c.

Jāuzsver, ka neatkarīgi no tā, vai dāvanas saņēmēju ar dāvinātāju saista radniecība līdz trešajai pakāpei Civillikuma izpratnē vai nesaista, dāvinājums tiks aplikt ar iedzīvotāju ienākuma nodokli, ja dāvinātājs to dāvina saimnieciskās darbības ietvaros.

Attiecīgi, ja dāvinātājs ir zemnieks, kuram saimnieciskā darbība ir saistīta ar lauksaimnieciskās produkcijas ražošanu, tā dāvinājums lauksaimnieciskās produkcijas veidā kā patecība par dalību talkā tiks uzskatīts par dāvinājumu saimnieciskās darbības ietvaros, uz kuru likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 9. panta pirmās daļas 35. punktā noteiktais atbrīvojums no aplikšanas ar iedzīvotāju ienākuma nodokli nav attiecināms.

Savukārt, ja starp personām pastāv vienošanās, ar kuru viena persona apņemas sniegt pakalpojumu, bet otra veikt samaksu noteiktā apjomā, t.sk. naturālā izteiksmē (lauksaimnieciskās produkcijas veidā), šāds ienākums fiziskajai personai netiek klasificēts kā atlīdzība dāvinājuma nozīmē, bet kā atlīdzība par sniegto pakalpojumu, kura ir apliekama ar iedzīvotāju ienākuma nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām.

Jāvērš uzmanība, ka nodokļu administrēšana ir savstarpēji saistītu procesu kopums, kuru mērķis ir nodrošināt nodokļu un nodevu ieņēmumu pilnīgu, savlaicīgu un taisnīgu iekasēšanu saskaņā ar nodokļu jomu regulējošos normatīvajos aktos noteikto. Viens no šiem procesiem ir nodokļu kontrole, kura tiek veikta, pamatojoties uz risku vadības principiem, t.i., kontroles darbības tiek veiktas saskaņā ar riska analīzes rezultātiem un noteiktajām prioritātēm. Ja kontroles pasākumu laikā tiek konstatēti pārkāpumi, Valsts ieņēmumu dienesta amatpersonas rīkojas atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam. Attiecībā uz iesniegumā minētajām talkām zemnieku sētās jāatzīmē, ka nekādas akcijas netiek veiktas, lai pārbaudītu šo pasākumu norises vietas.

Uzskatām, ka iesniegumā ierosinātie grozījumi normatīva-

jos aktos radītu labvēlīgus nosacījumus nelegālai nodarbinātībai un iespējai ļaunprātīgi izvairīties no nodokļu nomaksas.

Papildus informējam, ka atbilstoši Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumu nr. 239 "Finanšu ministrijas nolikums" 1. punktam Finanšu ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde finanšu nozarē, kas ietver valsts un pašvaldību budžeta, īstermiņa un ilgtermiņa finanšu politikas, grāmatvedības un komercsabiedrību revīzijas politikas, iekšējā audita politikas, finanšu tirgus politikas, azartspēļu un izložu organizēšanas politikas, valsts un patērētāju interešu aizsardzības politikas dārgmetālu, dārgakmeņu un to izstrādājumu izmantošanas jomā, nodokļu politikas, muitas darbības politikas, valsts sektora darba samaksas politikas un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu, Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda līdzekļu koordinācijas un izmantošanas vadības politikas, komercdarbības atbalsta kontroles politikas (izņemot jautājumu par atbalsta sniegšanu Līguma par Eiropas Savienības darbību 1. pielikumā minēto lauksaimniecības produktu, kā arī zivsaimniecības produktu un mežsaimniecības jomā), kā arī sabiedriskā labuma organizācijas politikas apakšnozares.

Minēto noteikumu 5.1. apakšpunktā ir noteikts, lai nodrošinātu funkciju izpildi, ministrija izstrādā un īsteno politiku valsts budžeta un finanšu vadības, muitas, nodokļu un nodevu sistēmas jomā, kā arī citās šajā tiesību normā minētajās jomās.

Saskaņā ar Iesniegumu likuma 4. panta pirmajā un otrajā daļā (redakcijā, kas ir spēkā no 2012. gada 18. aprīļa) noteikto, ja iestāde konstatē, ka saņemtais iesniegums pilnībā vai kādā daļā nav šīs iestādes kompetencē, tā septiņu darbdienu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas par to informē iesniedzēju un, ja iespējams, norāda kompetento iestādi. Ja tas ir lietderīgi, iestāde var nepiemērot šā panta pirmo daļu un septiņu darbdienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas pārsūtīt šo iesniegumu citai iestādei, informējot par to iesniedzēju.

Nemot vērā minēto, Valsts ieņēmumu dienests ar 2012. gada 20. aprīļa vēstuli nr.8.9-8/31743 "Par iesnieguma pārsūtīšanu" atbilstoši kompetencei pārsūtīja Finanšu ministrijai iesniegumu un minēto Latvijas Valsts prezidenta kancelejas vēstuli daļā par viedokļa sniegšanu par iesniegumā ierosinātajiem grozījumiem nodokļu jomu regulējošos normatīvajos aktos.

Ar cieņu, ģenerāldirektora p.i.T.Kravalis

Piezīme: Šī vēstule ir saņemta Pētnieciskā jaunsaimniecībā "Gundegas" kā kopija no Prezidenta kancelejas pieprasītām atbildēm par talkām.

Aizkalnieši lepojas ar sevi un svin svētkus

Lielo novada svētku un daudzo pasākumu jucekli nepelnīti bez plašākas uzmanības garām palaisti Preiļu novada Aizkalnes pagasta svētki, kas risinājās 10. augustā. Par svētku notikumiem stāsta Aizkalnes tautas nama vadītāja Māra Rožinska.

Visas dienas garumā sporta laukumā norisinājās sacensības, kurās tika izspēlēti 12 medaļu komplekti dažādos sporta veidos: šautriņu mešanā, mašīnas vilkšanā, niršanā, volejbolā, šaušanā viriešiem un dāmām, olu tālmešanā, māsaimnieču stafetē, viru stafetē, jautrajā stafetē, ārmrestlingā un virves vilkšanā.

Sacensību dalībnieki varēja baudīt svētku zupu, ko bija sarūpējušas sabiedriskā centra dāmas Janīnas Bečas vadībā, bet Edgars Pastars un Uldis Džeriņš rūpējās, lai sacensību dalībnieki varētu atjaunot spēkus, baudot cukurvati. Tiem aizkalniešiem, kuri nevēlējās piedalīties sporta spēlēs, bija iespēja Raiņa muzejā

apmeklēt keramikas cepļa izņemšanu.

Pasākuma dalībnieki tika iepazīstināti ar pagasta vēstures bagātajām lappusēm. Piemēram, Jōsmuižas pagasts rakstos minēts jau 1867. gadā. Tolaik pagastā bija divas draudzes jeb parapejas — Jōsmuižas un Nidreicas. Tika celta pagasta māja, kur tagad atrodas tautas nams. Ēkā bija paredzēta vieta kancelejai, pagasta tiesai, ļaužu saiešanas istabai, divas istabas gubernatoram, divas istabas rakstvedim, viena — pagasta vecākajam un viena istaba — sargam.

Toreiz Jōsmuižas pagasta teritorija bija 212,6 kvadrātkilometri (tagad — 73,4) un tajā dzīvoja 6629 iedzīvotāji. Pašlaik pagastā iedzīvotāju skaits ir 10 reizes mazāks, bet «mēs, kas dzīvojam šeit, esam lepi par Aizkalni», uzsver M. Rožinska.

Tika sumināti konkursa «Sakoptākā lauku sēta Aizkalnes pagastā» laureāti. Nominācija «Romantiskākā sēta» piešķirta Kotānu ģimenes sētai «Margrietīšas»; «Gaismas sēta» —

● Lai gan Aizkalnes pagasts iedzīvotāju skaita ziņā ir mazākais novadā, dažādu aktivitāšu ziņā tā laudis braši turas līdzītiem un, kā redzams fotoattēlā, spēj noturēt līdzsvaru. Foto: G. Vilcāns

Šņepstu ģimenes «Vijolītēm»; ģimenes mājai «Želvos»; «Sapņu «Jeļejām»; «Dižā sēta» — «Draudzīgā sēta» — Šņepstu sēta» — Kažemāku ģimenes Ūdrasolu ģimenes mājai.

Talka un literārā pēcpusdiena Jasmuižā

24. augustā Aizkalnes pagasta Jasmuižā pulcējās muzeja darbinieki un viņu domubiedri — visi tie, kuriem tuvs Rainis, Jasmuiža un Latgale.

Lai satiktos, iepazītos, palīdzētu sakopt Jasmuižas muzeja teritoriju un paklausītos literāro pasākumu, uz Raiņa jaunu dienu zemi kopā ar domubiedriem no Rīgas un Jūrmalas bija atbraukusi Memoriālo muzeju apvienības direktore Rīta Meinerte,

Raiņa un Aspazijas muzeja vadītāja Sigita Kušnere, Memoriālo muzeju apvienības darba ar apmeklētājiem un izglītojošā darba vadītāja Gaida Jablavska, dzejniece Daiga Lapāne ar ģimeni un Iveta Ratnīka. Talkā piedalījās Latgales Studentu centra pārstāvji, Preiļu novada domes darbinieki un deputāti, Aizkalnes pagasta pārvaldes un Aizkalnes sabiedriskā centra darbinieces un citi cilvēki, kuriem sirdi tuva Aizkalne.

Virieši veica žoga demontāžu,

izzāģēja vecos krūmus un koku zarus, sievietes iztīrīja Jasmuižas parka avotiņa vietu, izravēja lielākās puķu dobes, tūrīja logus. Kopīgiem spēkiem tika ierīkotas trīs jaunas puķu dobes, iztaisnoti un atjaunoti centrālie celiņi muzeja teritorijā.

Pēc čakla darba vietējās saimnieces Rasma Zariņa un Irēna Stašulāne piedāvāja pusdienas. Ēdām gardu zupu, kartupeļus ar sautētiem kāpostiem un mājas biezeni, uz maizes uzsmērējot istu dzeltenu mājās gatavotu

sviestu. It īpaši sajūsmā par gardo un sātīgo ēdienu bija talcīnieki no Rīgas. Kaut kas tāds sen neesot baudīts! Paldies saimniecēm un SIA «Arka Preiļi» (vadītājs Ārijs Vucāns) par gardajiem spēķa pirādžiem, SIA «Primo food» (vadītājs Aigars Zimelis) par atbalstu produktu iegādē, Anitai Jonānei par garšīgo sieru, biezienu, sviestu un rūgušpienu.

Otrajā dienas daļā varēja klausīties jauno Latgales dzejnieku un mūziķu uzstāšanos. Savas sa-

cerētās dziesmas izpildīja Džeina Gavare, dzeju lasīja Preiļu dzejnieces Anita Urča un Rīta Cvetkova, aizkalniete Rasma Zariņa, ridzniecē Daiga Lapāne un Iveta Ratnīka.

Pasākums izdevās, paldies par kopā būšanu Jasmuižas saimniecei, Raiņa un Aspazijas muzeja vadītājas vietniecei Solvitai Brūverei.

M. Paegle,
Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste

DOMES SĒDES LĒMUMI

22. augustā notika Preiļu novada domes kārtējā sēde. Izskatīti dažādi aktuāli jautājumi.

Pelēchos gatavoja veikt siltumtrases rekonstrukciju

Deputāti ar balsu vairāku nobalsoja par to, ka Pelēču pagasta Pelēchos uzsākama novecojušās ārējās siltumtrases rekonstrukcija.

Tika izskatīts SIA «Rēzeknes būvprojekts» šogad izstrādātais esošās ārējās siltumtrases rekonstrukcijas Pelēču pagasta Pelēču ciemā tehniskais projekts un izmaksu tāme. Ņemot vērā novada attīstības un infrastruktūras jautājumu komitejas sēdes lēmumu, nolemts veikt iepirkuma procedūru, bet darbu veikšanai ņemt kredītu Valsts kasē. Kā deputātus informēja novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, rekonstrukcija nepieciešama siltumtrases atzariem no katlu mājas līdz pagasta pārvaldes ēkai un Pelēču pamatskolai, kas ir aptuveni 400 metri. Šiem darbiem būs nepieciešami vismaz 40 tūkstoši latu. Pašlaik pieļaujams, ka pašvaldība šādiem objektiem gadā var ņemt summas, kas nepārsniedz 100 tūkstošus latu.

Sporta skolas treneru štats papildinās

Domes sēdē izskatīts Preiļu novada bērnu un jauniešu sporta skolas direktora Romāna Petrova iesniegums par papildus sporta trenera likmes iedalīšanu un līdzekļu piešķiršanu BMX un slēpošanas

trenera algošanai. Deputāti nolēma iekļaut štatu sarakstā šo štata vienību. Jaunos riteņbraucējus un slēpotājus trenēs Artis Upenieks. Viņš ir diplomēts sporta pedagogs un pats nodarbojas ar riteņbraukšanu.

Nolemts, ka jaunajam speciālistam amatalga būs 255 lati mēnesī, bet līdz gada beigām nepieciešamie līdzekļi 1582 latu apmērā tiks novirzīti no budžeta sadaļas «Pārējie izglītības pakalpojumi».

Segs pamatskolu audzēkņu ēdināšanas izdevumus

Vienbalsīgi nolemts piešķirt līdzekļus 3. — 9. klašu skolēnu ēdināšanas izdevumu segšanai Preiļu novada vispārīgizglītojošajās skolās laika posmā no 2. septembra līdz 31. decembrim. Atgādinām, ka pirmo un otro klašu bērnu ēdināšanas izdevumus apmaksā valsts.

Šim nolīkam nepieciešamos līdzekļus 25 tūkstošu latu apmērā paredzēts novirzīt no budžeta sadaļas «Procentu izdevumi».

Lēma par slimnīcas kapitāldaļu atsavināšanu

Domes sēdē pieņemts lēmums nepieņemt iegādāties Aglonas novada domei piederošās SIA «Preiļu slimnīca» kapitāldaļas.

Deputāti izskatīja Aglonas novada pašvaldības vēstuli, ar kuru Aglonas novada dome piedāvāja iegādāties tai piederošās SIA «Preiļu slimnīca» 25 056 kapitāldaļas (nominālvērtība — viens lats). Savulaik,

likvidējot rajonu padomes, tai piederošā uzņēmuma kapitāldaļas tika sadalītas pieciem novadiem, tāpēc tagad Aglonas pašvaldībai pieder aptuveni pieci procenti kapitāldaļu.

Nolemts situāciju izvērtēt detalizētāk un rudenī jautājuma skatīt atkārtoti. No deputātu puses izskanēja piebilde par to, ka ir vispārpieņemta prakse, kad šādos gadījumos pašvaldība pašvaldībai daļas nodod bez atlīdzības.

Par atļauju atvērt klašu kompleksus

Novada skolu direktori bija griezušies novada domē ar iesniegumiem sakarā ar klašu komplektāciju.

✓ Izskatīts Salas pamatskolas direktores Valentīnas Liniņas iesniegums un pieņemts lēmums sakarā ar nepietiekamo bērnu skaitu atļaut atvērt 8. klasi ar septiņiem skolēniem un 6. klasi ar pieciem skolēniem.

✓ Izskatīts Priekuļu pamatskolas direktores Rutas Rožānes iesniegums un nolemts 2013./2014. mācību gadā skolā atvērt piecus klašu kompleksus.

✓ Izskatīts Preiļu 1. pamatskolas direktores Noras Šņepstes iesniegums un nolemts atļaut saglabāt 3. klašu, 4. klašu, 8. klašu un 9. klašu kompleksus ar samazinātu izglītojamo skaitu. Jaunajā mācību gadā tiks izveidoti trīs 5. klašu komplekti (ar 47 skolēniem).

✓ Izskatot Pelēču pamatskolas direkto-

res Annas Karčevskas iesniegumu, nolemts atļaut šajā skolā atvērt 1. klasi ar nepilnu komplektu — septiņiem skolēniem.

✓ Atsevišķi tika izskatīts Preiļu 2. vidusskolas direktora pienākumu izpildītāja Aivara Podskočija iesniegums un nolemts atļaut saglabāt mazākumtautību programmās 5. klasi ar 11 skolēniem, 8. klasi ar 13 skolēniem un 9. klasi ar 13 skolēniem. Tas ir samazināts izglītojamo skaits, tomēr jāņem vērā, ka Preiļu novadā nav citu skolu ar šādām apmācību programmām.

Skaidrība ar Preiļu novada vēlēšanu komisijas sastāvu

Saskaņā ar Republikas pilsētu un novadu vēlēšanu komisiju un vēlēšanu iecirkņu komisiju likuma 5. pantu, kas nosaka, ka vēlēšanu komisiju ievēlē atiecīgā novada dome triju mēnešu laikā pēc domes ievēlēšanas, domes sēdē tika izskatīts Preiļu novada vēlēšanu komisijas sastāvam iesniegto kandidātu saraksts.

Deputāti atklāti un vārdiski balsoja par katru kandidāturu atsevišķi. Vēlēšanu komisija turpmāk darbosies šādā sastāvā — Natālija Pizele, Anna Bulmeisterē, Silvija Potapova, Aivars Podskočijs, Anita Rumpē, Normunds Skutels un Aleksandrs Utināns.

Sagatavots pēc novada domes sēdes materiāliem

Jersiku ar izcilu dziedājumu pieskandinājis koris "Balsis"

● Plosts ar dziedātājiem — kori «Balsis» un diriģentu Intu Teterovski piestāj Jersikā.

● Uz kora «Balsis» brīvdabas koncertu ieradās daudz klausītāju.

28. augustā Jersikas pagastā pie pamatskolas koncertēja viens no izcilākajiem Latvijas jauniešu korim — "Balsis" kopā ar diriģentu Intu Teterovski. Patiesu baudījumu klausītājiem sniedza gan jauniešu balsu skanīgums un lieliskais izpildījums, gan repertuāra izvēle un inscenējums.

Koris "Balsis" ieradās Jersikā visai neparasti — peldot pa Daugavu ar koka plostu. Lai mazliet palīdzētu plostniekiem, Līvānu novada domes darbinieki ar motorlaivu devās tam pretim un līdz krastam vilka, piestiprinātu pie virves.

Koris jau otro gadu pēc kārtas dodas šādā koncerttūrē. Braucot ar plostu pa Daugavu, viņi piestāj krastam tuvumā esošajās pilsētās un ciemos un sniedz koncertus baznīcās, kultūras namos un citās vietās. Ieskaitot Jersikas pa-

gastu, šogad koncertēts astoņās vietās. Šis bija noslēguma koncerts četrus dienu koncerttūres ietvaros.

Patiesībā to var saukt par sava veida labdarības akciju, jo koris par stundu ilgu koncertu nelūdz nekādu samaksu. Kā uzsvēra Jersikas tautas nama vadītāja Terēzija Rubene, par šāda mēroga mākslinieku uzstāšanos būtu jāmaksā vairāki simti latu. "Tā bija dāvana mums visiem — augstas kvalitātes dāvana. Ja šāds koncerts klausītājiem būtu par maksu, ļoti daudzi to nevarētu atļauties apmeklēt," teica Terēzija Rubene.

Koncertu apmeklēja ne vien Jersikas pagasta iedzīvotāji, bet arī ļoti daudzi mūzikas cienītāji no visa Līvānu novada. Uz koncerta norises vietu no Līvānu kultūras centra kursēja mikroautobuss, sniedzot iespēju baudīt kora dziedājumu arī tiem, kam nav sava transporta.

Koris "Balsis" "lauž" vispārpņemtos stereotipus par kora dziesmu. Vairumam no ierindas klausītājiem kora dziedāšana saistās ar sastingušu stāvēšanu uz podestiem, tomēr šajā gadījumā mākslinieki sniedza tik aktīvu un interesantu priekšnesumu, vienkāršā un sirsniņā veidā uzrunājot koncerta apmeklētājus, un ikviens varēja sajūties piederīgs. Piemēram, izpildot vienu no dziesmām, mākslinieki "iejuka" starp klausītājiem, apsēžoties dažādās vietās, tā radot neparasta skanējuma efektu.

Kori dzied aptuveni 30 dalībnieki — jaunieši, kuru vidējais vecums ir 21 – 22 gadi. Interesanti, ka lielākajai daļai no viņiem nav muzikālās izglītības. Tas liecina par kora vadītāja izcilajām spējām iemācīt dziedāt profesionāli.

Sev atbilstošā veidā – ar dziedājumu – kora dalībnieki pateicās tiem, kuri koncerttūres laikā viņiem snieguši praktisku palīdzību, katram veltot atbilstošu dziesmu: atvadījās no abiem plostniekiem, kuri visas četras dienas bija vizinājuši pa Daugavas vilņiem, ar dziesmu pateicās Jersikas pamatskolas pavārēm, kas bija sagatavojušas kora dalībniekiem gardas pusdienas, bet koncerta noslēgumā veltīja visiem klātesošajiem dziesmu perfektā latgaliešu valodā.

Arī vietējie vēlējās pateikties diriģentam Intam Teterovskim un dziedātājiem par vērtīgo iespēju: Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne dāvāja korim suvenīrus ar Līvānu novada logo, bet Jersikas pagasta pārvaldes vadītājs Artūrs Vilcāns – glāzes ar Jersikas simbolu. Ceļmaizei līdzī tika dota

vietējo ražotāju produkcija, jo mākslinieki atpakaļceļā no Jersikas uz Rīgu devās ar vilcienu.

Kā pastāstīja kora diriģents un vienlaikus arī daudzu interesantu ar kora darbību saistītu ideju (tai skaitā šis) autors Ints Teterovskis, šis esot bijis skaists, bet vienlaikus arī grūts brauciens. Nācies gan salt rīta dzesturumā, gan cīnīties ar nogurumu. "Bet tas, ko mēs esam ieguvuši no šim koncerttūrēm pa Daugavu, ir atklājums, cik daudz skaistu vietu ir tepat Latvijā, kā arī to, cik te ir sirsniņi cilvēki. Esam apdāvināti ar visdažādākajām dāvanām un pacienāti ar vietējiem gardumiem," viņš teica.

Diriģents arī atklāja, ka nākamajā vasarā plostošanu pa Daugavu plānots turpināt, tāpēc visai iespējams, ka šāds koncerts notiks arī Līvānos.

Pateicās Pasaules senioru sporta spēļu dalībniekiem

Uz Līvānu novada domes kultūras un sporta komitejas sēdi bija uzaicināti tie novada sportisti, kuri piedalījās Pasaules senioru sporta spēlēs Turīnā — šis ir guva ievērojamus rezultātus.

Novada dome pateicās šiem sportistiem. «Novadnieks» jau informēja, ka sacensībās novadu pārstāvēja pieci sportisti: Anna Ivbulē, Māriete Vilcāne, Vladimirs Poļakovs, Leontīne Vitola un Gunārs Jānis Mikulis. Vladimirs Poļakovs izcīnīja divas zelta medaļas, Leontīne Vitola — trīs sudraba un vienu bronzas, Gunārs Jānis Mikulis — divas sudraba medaļas. Tika laboti arī Latvijas

un Eiropas mēroga rekordus.

Pasaules senioru sporta spēļu dalībnieki piedalījās arī Latvijas Sporta veterānu savienības organizētajā pasākumā Rīgā. Pēc atgriešanās Līvānu novada domes sporta organizatore Māriete Vilcāne pastāstīja:

— Latvijas senioru izlase, Pasaules senioru sporta spēļu dalībnieki ar medaļām kaklā devās nolikt ziedus pie Brīvības pieminekļa. Kopā nofotografējāmies, tad devāmies uz pieminekļa viesu telpu, lai parakstītos Brīvības pieminekļa Goda grāmatā. Pēc neliela stāstījuma par Brīvības pieminekli izmantojām iespēju uzkāpt 126 pakāpienus augstāk pieminekļa iekšienē un vērot

Rīgu. Visus klātesošos pārņēma pozitīvas emocijas, jo tāda iespēja dzīvē dota vienreiz.

Pēc tam Pasaules senioru sporta spēļu dalībnieki vienkopus Latvijas sporta muzejā pie kafijas iepazinās ar citu sporta veidu pārstāvjiem, atbildēja uz žurnālistu jautājumiem, atcerējās Turīnas emocionālākos mirkļus. Sportisti arī pateicās Latvijas sporta veterānu savienības prezidentam Daumantam Znatnajam par rūpēm un sniegto atbalstu.

Māriete Vilcāne piebilda, ka sporta veterāni ir pateicīgi Līvānu novada domei par atbalstu un arī transportu braucienam uz Rīgu.

Attīsta sadarbību ar jauniešiem no Baltkrievijas

17 jaunieši no Līvāniem augsta pēdējā nedēļā divas dienas pavadīja Glubokoje pilsētā Baltkrievijā, kur bija devušies pieredzes apmaiņas braucienā. Pirms tam — jūlija beigās — šis pilsētas pārstāvji viesojās Līvānu novadā.

Līvānu bērnu un jauniešu centra brīvprātīgā darbiniece Evija Pastare pastāstīja, ka jaunieši

Glubokoje pilsētā apmeklēja vietējās pārtikas ražotnes un izglītības iestādes. Pirmās dienas noslēgumā notika apaļā galdā diskusija par skolēnu pašpārvalžu procesu norisi.

Otrās dienas laikā līvānieši devās uz Baltkrievijas galvaspilsētu Minsku, apmeklēja Nacionālo bibliotēku, iepazīnās ar dažādām jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām.

Baltkrievu jaunieši tika ielūgti

arī atbildes vizītē uz Līvāniem. Viņi apmeklēs Latgales mākslas un amatniecības centru, novada centrālo bibliotēku, kultūras centru un izglītības iestādes. Otrā cīmošanās diena būs atvēlēta Rīgas iepazīšanai, apmeklējot Televīzijas torni Zaķusalā, Vecrīgu un atpūtas kompleksu «Lido».

Glubokoje ir Līvānu sadraudzības pilsēta, un jauniešu abpusējās vizītes veltītas ciešākas sadarbības veicināšanai.

Apvienojot patīkamo ar lietderīgo

Līvānu novada pašvaldības atbalstītā projekta «Lec pāri debess malai» ietvaros jauniešu grupa devās divu dienu ceļojumā līdz Rīgai un pēc tam uz Kurzemi — pieredzes apmaiņas braucienā uz pieciem dažādiem jauniešu centriem.

Mērķis bija iepazīt šo centru darbības virzienus un izveidotos jauniešu līdzdalības mehānismus, iegūt idejas jaunām aktivitātēm un finanšu piesaistīšanai, kā arī pārrunāt problēmas, ar ko centru darbiniekiem ikdienā nākas saskarties, informēja projekta «Lec pāri debess malai» vadītāja Inga Zvaigzne-Sņikere.

Pirmajā dienā jaunieši no Līvāniem ciemojās Pļaviņu multifunkcionālajā jauniešu centrā «Ideja» un Rīgas jauniešu centrā «Kaņieris». Pēcpusdienā jaunieši nokļuva Augsto virvju parkā Jaunmārupē, kur, veicot dažādus uzdevumus astoņu metru augstumā, tika gūtas gan asas izjūtas, gan arī varēja saliedēties kā komanda, jo visiem bija jādarbo-

jas kopā. Jau ar tumsu ceļotāju busiņš apstājās pie jūras, kur naksniņajā mēness gaismā tika slietas teltis, kurināts ugunskurs, gatavotas vēlas vakariņas.

Otrajā dienā visi agri bija augšā. Kā pirmais tika apmeklēts Tukuma novada multifunkcionālais jaunatnes iniciatīvu centrs. Tālākais ceļš veda uz Saldu. Šajā pilsētā popularitāti iemantojis jauniešu centrs «Šķūnis». Pēcpusdienā līvānieši apmeklēja omulīgo «Ideju māju» Aizputē. Gūti nenovērtējami iespaidi un atziņa, ka jauniešu centri ir daudzveidīgi, katram savs darbības virziens un kāda «odziņa».

Iedvesmas pilni un ar pārliecību, ka tā drīz būs arī Līvānos, jaunieši devās mājup, pa ceļam apspriežot, kāds nosaukums varētu būt topošajam jauniešu centram. Vienojāmies, ka tam jābūt isam, lai varētu ātri uzrakstīt izziņas, teic Inga Zvaigzne-Sņikere. Tomēr nosaukuma izdomāšanā varēs iesaistīties visi, jo topošā Līvānu multifunkcionālā jaunatnes iniciatīvu centra nosaukumam un logo tiks izsludināts konkurss.

Jaunajā mācību gadā — veiksmi un izdošanos!

Sākums 1. lappusei.

Tomēr, kaut arī skolas vairāk koncentrējas reģionos, lielākā daļa no skolēnu kopskaita mācās lielo pilsētu skolās. Cik ilgi izglītības nozare risinās citu nozaru neatrisinātās problēmas, jo Labklājības ministrijas pārziņā esošie nodarbinātības jautājumi, ekonomiskās problēmas, kas Latvijā nav atrisinātas kopumā, vistiešākajā veidā negatīvi ietekmē skolu dzīvi, jautāja Inita Īvāne. IZM vairāk gribētu nodarboties ar izglītības nozares politikas jautājumiem, nevis ar tām lietām, kas atbilst uz sociālo sfēru un citām.

37 procentos no Latvijas skolām skolēnu skaits ir 100 un mazāk, daudz arī tādu, kurās skolēnu skaits nepārsniedz 250, un tieši šie abi skolu tipi pašlaik prasa vislielāko uzmanību, kas tām arī tikšot veltīta.

Vispārējā un profesionālā izglītība jāiegūst vienādam skolēnu skaitam

Vadoties no nosacījumiem, kādus izvirzījis Eiropas Savienība profesionālās izglītības jomā, IZM noteikusi mērķi līdz 2020. gadam izlidzināt skolēnu skaitu vispārējā un profesionālajā izglītībā, lai procentos tas būtu 50 : 50. Istenojot šo mērķi, izmaiņas varētu skart pašreizējās mazās lauku vidusskolas. Izglītības un zinātnes ministrs Vjačeslavs Dombrovskis pašreiz īpaši pievērsīs uzmanību lauku vidusskolām, kurās absolventu skaits nereti ir pieci — seši jaunieši. Kā šajās skolās tiek apsaimniekoti ieguldītie materiāli tehniskie resursi, kāda tajās ir iegūtās izglītības kvalitāte? Būtu lietderīgi, apspriežoties ar vidusskolu dibinātājiem un pedagogu kolektīviem, risināt jautājumu, ka konkrētā skola piedāvā ne tikai vispārējās vidējās izglītības programmu, bet arī profesionālās izglītības īsās programmas. IZM, lai stiprinātu profesionālās izglītības pievilcību, jau izšķirušies par profesionālās izglītības kompetences centru veidošanu, un pašlaik tiek plānoti deviņi šādi centri. Šādus kompetences centrus var pielīdzināt Valsts ģimnāzijas statusu ieguvušām skolām vispārējā vidējā izglītībā. Kvali-

● Preiļu, Aglonas un Vārkavas novadu skolotāji tradicionālajā augusta konferencē Preiļu kultūras namā. Foto: A.Šņepsts

tatīva, daudzveidīga izglītības piedāvājuma modelis ar dažādām papildus, iespējams, ar metodiskā centra, funkcijām, — tādiem jābūt profesionālās izglītības kompetences centriem.

Beigusies skolu slēgšanas un reorganizācijas ēra, uzsvēra Inita Īvāne. Visplašākā apjoma skolu slēgšana tika realizēta 2009. gadā. Šis mācību gads Latvijā sākas pat ar divām jaunnodibinātām skolām. Ministrijas pārstāve apsveica arī visus tos, kas šajā laikā, kad joprojām ir neziņa un nestabilitāte, pieņem izaicinājumus kļūt par izglītības iestāžu vadītājiem. Nestabilitāti īpaši pastiprina fakts, ka tuvu ir 2014. gads — nākamās Saeimas vēlēšanu gads, un politiskās ambīcijas sit augstu vilni, kas atstāj iespaidu arī uz izglītības nozari.

Prioritātes izglītībā: darba kvalitāte un samaksa

Runājot par izglītības departamenta izvirzītajām prioritātēm šim mācību gadam, ministrijas speciāliste teica, ka viens no tiem būs soli pa solim iet to ceļu, kas jau 2011. un 2012. gadā tika izvirzīts kā mērķis: atalgojums un darba kvalitāte, mācību saturs un valsts pārbaudes darbu

sistēma, izglītības iestāžu tikla optimizācija (būs trīs skolu tipi: mazās lauku skolas, profesionālās izglītības iestādes, speciālās izglītības iestādes). Runa ir arī par speciālās izglītības iestāžu darbības efektivitātes izvērtējumu ar mērķi, iespējams, reformu kontekstā domāt par citādu speciālās izglītības iestāžu finansēšanas modeli. Šī gada nogalē noslēgsies šo skolu darbības efektivitātes novērtēšana. Pie prioritātēm attiecas arī pieaugušo izglītība un profesionālā izglītība. Pieaugušo izglītība ir kontekstā ar mūžizglītību, mēs «ceļam» šo tēmu augšā un mēģinām saprast, kā Latvijā darbojas pieaugušo izglītība un kas darāms lietas labā, jo, visticamāk, nākotnē tieši mazās skolas būs tās, kas ar to vairāk nodarbosies, sacīja runātāja.

Skolotājiem turpmāk atļauts iegūt otru kvalifikāciju, lai skolas varētu racionāli izmantot savu pedagogisko resursu. Tas īpaši svarīgi skolām ar mazu skolēnu skaitu, jo bieži vien tām bija jāpiesaista tā saucamie «arstatnieki», kas skolā ierodas tikai noteiktu mācību priekšmetu pasniegšanai. Līdz ar to mazās skolas varēs elastīgāk plānot savu stabilo pedagogu kolektīvu, un nākotnē daudz vairāk būs vajadzīgi skolotāji ar vairākām specialitātēm

un kvalifikācijām.

2008. gadā — ekonomiskās krīzes apstākļos lēmums maksimāli saglabāt skolotāju darbavietas un ļaut skolotājiem palikt skolās, bet ar zemu atalgojumu, bija ļoti pareizs, teica Inita Īvāne, bet pašlaik ir jautājums, vai arī šobrīd šāds risinājums ir pareizs. Vai nebūs tā, ka pēc lēmuma — paliekam visi, bet ar zemām algām, pēc pieciem gadiem atkal atgriezīsimies pie šī jautājuma un lēmuma, ka vienreiz tam jā-dara gals? Tāpēc šodien ir tālredzīgi skolās izveidot pedagogu kodolu, neizņemot no sistēmas labus skolotājus. Tomēr, kaut pedagogu atalgojums izvirzīts kā pirmā prioritāte, bet otrajā — darba kvalitāte, tai būs būtiska loma atalgojuma saņemšanai. Pa vasaru pieņemti grozījumi Izglītības likumā, un daļa no tiem saistīta ar pedagogu darba kvalitātes novērtēšanas sistēmu. Grozījumi stāties spēkā 2014. gada 1. septembrī. Inita Īvāne snie-dza arī plašāku informāciju par pedagogu darba kvalitātes novērtēšanas procesu uz jebkuru no piecām kvalitātes pakāpēm.

Paaugstināts samaksas koeficients mazajām lauku skolām, speciālās izglītības programmām vispārējās izglītības iestādēs un nedaudzajām speciālajām internātskolām. Savukārt koeficients nedaudz samazināts pedagogiskās korekcijas programmām. Varētu jautāt, — kāpēc? Pašreizējā Latvijas finansiālajā situācijā valsts nav gatava dubulti ieguldīt izglītībā, jo tie paši bērni, kas mācās korekcijas klasēs, tiek izglītoti vispārējā programmā. Tāpat koeficients samazināts padziļinātajām mācību priekšmetu izglītības programmām, izņemot mūziku, un arī vakarskolām.

Saruna ar IZM pārstāvi turpinājās arī par citām tēmām. Noslēgumā konferen-ces dalībniekus pārsteidza noslēpumai-nībā turēta ciemiņa ierašanās. Tas bija aktieris Rolands Zagorskis, kurš ar savu uzstāšanos sveica pedagogus pirms jaunā mācību gada.

□□□

Skolotāju tikšanās pirms jaunā mācību gada notika arī Riebiņu un Livānu novados.

Skola darbojas UNESCO zīmē

Uzsākot jauno mācību gadu un tiekoties pēc vasaras brīvdienām, skolēniem un skolotājiem ir daudz ko pārrunāt par aizvadīto vasaru. Livānu novada Jaunsilvas pamatskolas 9. klases skoneicei Martai Bulānei stāstāmā īpaši daudz, jo viņa piedalījās starptautiskajā bērnu un jauniešu vasaras nometnē Ķīnā. Marta turp devās kopā ar Rudzātu vidusskolas absolventi Leldi Marcinkeviču. Meiteņu līdzdalību nometnē atbalstīja UNESCO Nacionālā komiteja. Nometne notika Ķīnas pilsētā Suzhou netālu no Šanhajas. Bērni un jaunieši vecumā no 13 līdz 21 gadam starptautiskā komandā tika iepazīstināti ar pasaules kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanas nozīmi un problēmām.

Anastasija Kaktiniece, UNESCO koordinatore

Jaunsilvas pamatskolā, informēja, ka meitenes atgriezušās ar daudziem iespaidiem. Nav bijis viegli Ķīnas vasaras karstumā angļu valodā augu dienu nedēļas garumā klausīties gudras lietas, taču Livānu novada meitenes kaunā nekrita. Īpašs pārdzīvojums bija ekskursija uz Pekinu un Lielā Ķīnas mūra apskate. Un vispār — tāda pieredze! Vienam pašam, bez pieaugušo palīdzības, nokļūt tālajā Suzhou! Tik ar visu galā lidostās, taksometros, metro un istabiņās, kur bija vienīgās no Eiropas. Gan Lelde, gan Marta teica lielu paldies UNESCO Nacionālajai komitejai par nesavtīgo palīdzību sagatavošanās posmā, Ķīnas vēstniecībai par laipni dāvātajām bezmaksas vizām, bet jo īpaši atsaucīgajiem Livānu novada uzņēmējiem.

Ierodoties skolā pēc vasaras brīvdienām, skolas saimi sagaidīja nu jau iesakņojies un sazaļojis jaunais Dzejnieka dārzs, kas veltīts Imanta Ziedoņa piemiņai. Jau maija sākumā uz skolu tika aizvesti 50 dažādu sugu koku stādi — pīlādži, kļavas, priedes, ozoli, kadiķi un sudrabeģle. Pirmie kociņi tika iedēstīti tieši Imanta Ziedoņa dzimšanas dienā, tāpēc topošais dārzs tika veltīts dzejnieka piemiņai. Pateicoties Latvijas Valsts mežu dāvinājumam, Daugavpils stādu placī skola varēja izvēlēties kociņus pēc sirds patikas, tāpēc priekšroku deva lieliskam stādmatēriālam krietnā augumā. Visčaklāk kociņus laistīja absolventi — devītklasnieki, kas bija izvēlējušies atmiņai par sevi iestādīt ozolus un sudrabeģli. Vēlāk, vasaras mēnešos, par ko-

ciņiem rūpējās skolēnu pašpārvaldes prezidenta Artūra Bjalkovska skolēnu komanda un skolas darbinieki, īpaši čaklā dārzniece Elza Zalāne. Arī koku stādīšana notika, atsaucoties uz UNESCO aicinājumu piedalīties koku stādīšanas akcijā «Iestādi 100 000 000 koku!», ko Latvijā organizēja UNESCO Nacionālā komiteja.

Kopumā iepriekšējais mācību gads Jaunsilvas pamatskolā aizritēja UNESCO zīmē, un tika organizēti dažādi pasākumi. Latvijā ir 20 UNESCO asociētās skolas, kas viena otrai palīdz un cieši sadarbojas, tuvākās no tām — Riebiņos, Jēkabpilī un Daugavpilī, informēja Anastasija Kaktiniece.

Skolu tīkls jāveido pēc principa “jo mazāks bērns, jo tuvāk skola”

“Domājot par skolu tīkla pilnveidi, jāpieturas pie principa “jo mazāks bērns, jo tuvāk skola”. Tāpēc ir viennozīmīgi skaidrs, ka jāsauglabā reģionālās sākumskolas, nodrošinot šo izglītību pēc iespējas tuvāk skolēnu dzīvesvietai. Savukārt, risinot vidējās izglītības pieejamību, ir jādomā, kā izmantot mūsu kaimiņu — igauņu pieredzi,” norāda izglītības un zinātnes ministrs Vjačeslavs Dombrovskis, informē Una Ahuna-Ozola, izglītības un zinātnes ministrijas ministra padomniece komunikācijas jautājumos.

Ministrijas sociālie partneri – Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (LIZDA) un Latvijas izglītības iestāžu vadītāju asociācija (LIVA) izprot šo problēmu un ir pautušanas atbalstu ministra piedāvātajam principam. LIZDA vadītāja Ingrida Mikiško un LIVA vadītāja Inese Tamane to

apstiprināja notikušajā preses konferencē.

Igaunijā skolu tīkls tika pilnveidots, saglabājot reģionālās pamatskolas un ar valsts atbalstu veidojot reģionu centrālās ģimnāzijas, kurās vidējo izglītību iegūst novadu bērni. Šis ģimnāzijas saņem atbalstu no valsts arī uzturēšanai. IZM pašlaik vērtē iespēju novirzīt nākamā plānošanas perioda Eiropas struktūrfondu finansējumu reģionālo vidusskolu stiprināšanai.

Turklāt saskaņā ar Ekonomikas ministrijas prognozēm un reālo situāciju darba tirgū, ir paredzams arvien lielāks pieprasījums pēc speciālistiem ar vidējo profesionālo izglītību.

Profesionālās izglītības stiprināšana ir viena no IZM prioritātēm un pašlaik notiek darbs pie profesionālās izglītības kompetences centru at-tīstības, lai nodrošinātu kvalitatīvu profesionālo izglītību gan lielajās pilsētās, gan reģionos.

Pašlaik, lai atbalstītu mazās reģionu skolas, IZM izstrādājusi noteikumu grozījumus, kuros

paredzēts papildu atbalsts mazajām pamatskolām ar skolēnu skaitu 100 un mazāk. Lai nodrošinātu pilnvērtīgu pamatizglītības programmu apguvi mazajās skolās, samazinot skolēnu un pedagogu attiecību novados no 1:8,24 uz 1:8,12.

Saskaņā ar Ekonomikas ministrijas (EM) Darba tirgus vidējā un ilgtermiņa prognozēm, pēc sešiem gadiem vidējo izglītību sagaida katastrofāls skolēnu skaita samazinājums. Tas nozīmē, ka 2020./2021. mācību gadā par 11,6 tūkstošiem samazināsies skolēnu skaits vispārējā izglītībā.

Latvijā ir 228 skolas, kurās ir mazāk nekā 100 skolēnu, un 2013. gada statistika par vidusskolu absolventiem uzskatāmi norāda uz reģionālajām problēmām. Šogad vispārējās vidējās izglītības sertifikātus, piemēram, Amatas novadā, ir saņēmuši pieci jaunieši, Burtnieku no-

vadā — seši, Durbes novadā — seši, Jēkabpils novadā — deviņi, Krustpils novadā — astoņi, Līgatnes novadā — astoņi, Pārgaujās novadā — seši, un šo sarakstu vēl var turpināt.

Kāda situācija ir vietējo novadu vidusskolās?

Šogad Preiļu novada Preiļu 2. vidusskolu absolvēja 21 jaunieši, Preiļu Valsts ģimnāziju — 86, Preiļu novada vakara (maiņu) un neklātienes vidusskolu — 19, Livānu novada Livānu 1. vidusskolu — 47, Livānu 2. vidusskolu — 20, Livānu novada vakara (maiņu) vidusskolu — 39, Rudzātu vidusskolu — 10, Aglonas novada Aglonas vidusskolu — 22, Aglonas internātvīdus-skolu — 10, Vārkavas novada Vārkavas vidus-skolu — 14, Riebiņu novada Riebiņu vidusskolu — 25 jaunieši.

KRĀSLAVA

Atklāja pirmo rikšotāju skrejceļu Krāslavas novadā

● Marisela Jeromenoka ar savu Amerikas rikšotāju Rukkilill.

Rikšotāju audzēšanas tradīcijas bijušā Krāslavas rajona teritorijā ir ļoti senas. Līdz šim rikšotāju sacensības noritēja tikai Dagdas novadā, kur izbūvēti divi skrejceļi, taču no šī gada rikšotājiem radusies jauna tradīcija — pulcēties arī Krāslavas novada Robežnieku pagastā, kur, pateicoties vietējiem entuziastiem Mariselai Jeromenokai un Josifam Mančinskim, izveidots vēl viens rikšotāju skrejceļš. Pirmo reizi tas tika iemēģināts jau ziemā, taču istas kaislības te norisinājās kādā brīvdienā ar svinīgu atklāšanu un aizraujošu cīņu par Krāslavas novada kausu.

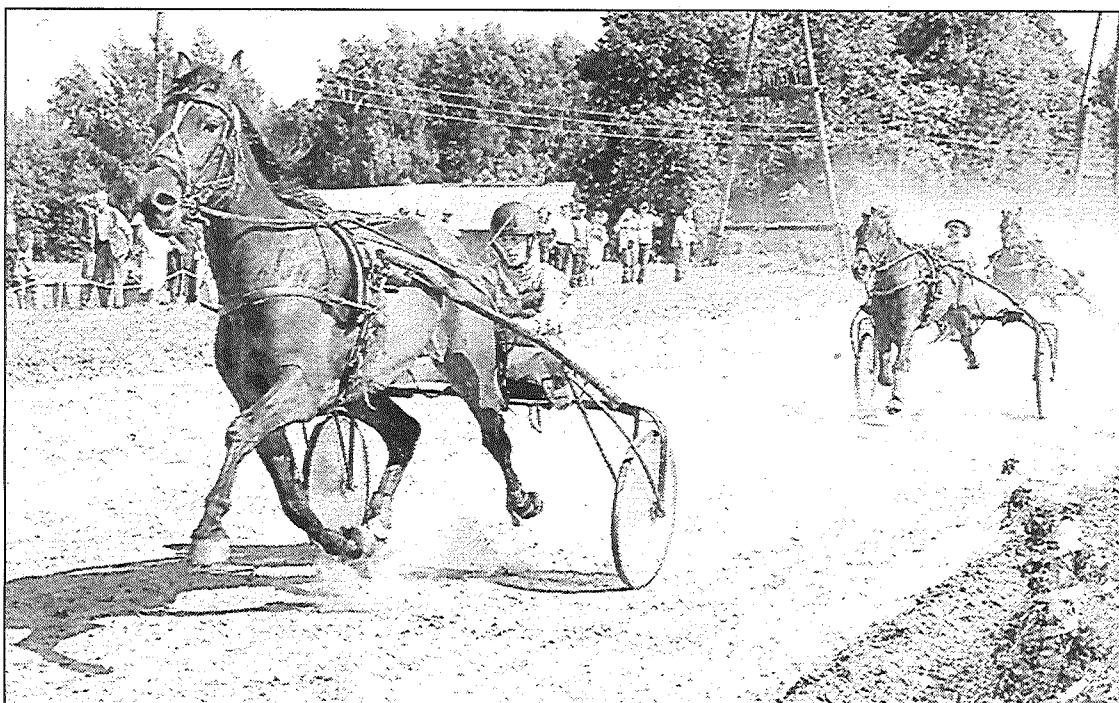
Sapņi īstenojas

Marisela Jeromenoka pastāstīja, ka ideja par savu skrejceļu Robežniekos bijusi kopš kolhoza laikiem, kad padomju saimniecībā tika audzēti Krievijas rikšotāju šķirnes zirgi. Pagāja vairāk nekā 30 gadi, iekams sapnis īstenojās. Pa šo laiku no saimniecības vairs nekas nebija palicis pāri, zirgi bija izpārdoti. Marisela un Josifs kopš mazotnes daudz laika pavadījuši kopā ar rikšotājiem. Pirms diviem gadiem abiem radās ideja atjaunot vecās tradīcijas, un katrs iegādājās sev rikšotāju zirgus, sāka trenēt un arī piedalīties Latgales mēroga rikšotāju sacensībās. Pēc kādām sacensībām Josifs noteicis, ka piecu gadu laikā arī viņš savā saimniecībā izveidos skrejceļu, taču pagāja tikai gads un nodoms tika īs-

tenots. Skrejceļš tapa uz Josifa Mančinska zemes. Tā izbūvi atbalstīja Robežnieku pagasta pārvalde un Krāslavas novada dome.

Robežniekos sacensības plānots rīkot divreiz gadā. Marisela atzīst, ka ar pārējo divu skrejceļu īpašniekiem Anatolu Viškuru un Nikolaju Galilejevu notiks cieša sadarbība, ko pierādīja arī aizritējušās sacensības, jo Nikolajs pats divričos ciniņās par kausu, bet Anatols ar savu nepārspējamo komentētāja talantu un humoru vadīja pasākumu.

Sacensību pirmo braucienu var nosaukt par simbolisku, jo uz viena skrejceļa par uzvaru ciniņās pati jaunākā sacensību dalībniece Marija Truskovska un vissenākais braucējs Nikolajs Galilajevs. Pieredzējušais Dagdas pagasta braucējs ar savu divgadīgo Amerikas rikšotāju Koman Šeļ pārliecinoši izvirzījās priekšgalā, savukārt, Marijai pirmajā reizē neveicās, jo viņas vadītā trīs gadus vecā Krievijas rikšotāja Rūsiņa metās auļos un nebija vairs apturama, tāpēc distance netika ieskaitīta. Meitene nespēja slēpt asaras par neveiksmi, taču atzina, ka grožus malā nemetīs. Ar rikšotāju sportu viņa sākusī nodarboties tikai kopš marta, uz to viņu iedrošinājis krusttēvs Josifs Mančinskis, ar kura ķēvi viņa arī piedalījās sacensībās. Marija šogad absolvējusi 9. klasi un turpinās mācības Daugavpils Mūzikas koledžā, jo vēlas kļūt par pirmsskolas izglītības iestādes mūzikas pedagoģi. Brīvo laiku viņa plāno pavadīt treniņos, lai varētu arī turpmāk piedalīties rikšotāju sacensībās.

● Finālbrauciena cīņa par galveno kausu.

Kausi tiek Gulbenei un Robežniekiem

Pavisam sacensībās bija septiņi braucieni divričos, tostarp finālbrauciens par Krāslavas novada kausu. Katrā no braucieniem sacentās trīs divriči, veicot 1600 metrus garu distanci. Par uzvaru ciniņās braucēji no Dagdas, Krāslavas, Gulbenes un Ciblas novada. Labākos rezultātus uzrādīja Gulbenes novada braucējs Mareks Brokāns ar Amerikas rikšotājiem Delot Tooma un Cheroke, Josifs Mančinskis ar Amerikas rikšotāju Business Traveler, Ciblas novada braucēja Inta Duncāne ar Amerikas rikšotāju Ideaal un Sandra Soikāne ar Krievijas rikšotāju Power Lady, un Marisela Jeromenoka ar Amerikas rikšotāju Rukkilill. Finālbraucienā devās trīs braucēji, kas bija paveikuši trasi ar vislabāko rezultātu — Mareks Brokāns, Marisela Jeromenoka un Josifs Mančinskis.

Intriga saglabājās līdz pēdējam bridim, jo Mareka Brokāna un Mariselas Jeromenokas vadītie divriči vienu brīdi izlidzinājās, un tikai otrajā apli Mareka rikšotājs Delot Tooma strauji izrāvās uz priekšu, izgriežot pogas sāncensiem un uzrādot vislabāko sa-

● Josifs Mančinskis no pašvaldības dāvanā saņēma vilku sugas kucēnu.

centību laiku (2 : 12 : 59 min.). Jāpiebilst, ka Mareks Brokāns līdz šim ir vairākkārt ieguvis pirmās vietas Latgales rikšotāju sacensībās.

Trīs kausi, kas sākumā bija

iecerēti kā ceļojošā balva, beigu beigās nonāca uzvarētāju pastāvīgā īpašumā, jo tādu lēmumu organizatori pieņēma sacensību gaitā.

«Latgales Laiks»

Krāslavas invalīde bija aizkļuvusi līdz Ministru kabinetam

Krāslavas novada iedzīvotāja bija devusies uz Rīgu un pie Ministru kabineta ēkas centrālajām kāpnēm uzsākusi badastreiku. Tieši tajā laikā valdības ēkā notika Ministru kabineta sēde, un pie sievietes aprunāties izgājusi Valsts kancelejas direktora vietniece valsts pārvaldes komunikācijas jautājumos Laine Kučinska. Viņa uzklusījusi sievietes prasības un solījusi saņemto informāciju nodot tālāk.

Laine Kučinska pastāstīja, ka no minētās sievietes jau iepriekš

saņemtas vēstules Ministru kabinetā, līdzīga satura vēstules viņa sūtījusi arī Saeimai un Valsts prezidentam, sūdzoties par atbalsta trūkumu no pašvaldības sociālā dienesta. Viņas prasībās bijusi minēta arī nepieciešamība pēc ratiņkrēsla un palīga ikdienas darbos. Lai arī sieviete bija apņēmusies sēdēt pie valdības ēkas, kamēr nesaņem pieprasīto palīdzību, Valsts kancelejas darbinieki palīdzējuši viņai nokļūt līdz mājām. Laine Kučinska atzīst, ka Valsts kanceleja nerisina sociālos jautājumus, tamdēļ esot domātas atbildīgās iestādes, šajā gadījumā — Krāslavas novada dome un tās

sociālais dienests, kuriem arī lūguši izvērtēt situāciju.

Aulejas pagasta pārvaldes vadītājs Aivars Umbrāško atzīst, ka konflikts ar Kombuļu ciema iedzīvotāju ilgst jau gadiem. Sieviete esot pirmās grupas redzes invalīde un saņemot visu likumā paredzēto valsts un pašvaldības palīdzību. «Pagasts viņu ved gan pie ārstiem, gan palīdz sagādāt malku un veikt remontu. Tagad viņa pieprasa modernu elektronisko ratiņkrēslu un izbūvēt nobrauktuvi pie mājas, lai gan pašai nav šāda veida veselības problēmu, sieviete ļoti veikli pārvietojas,» stāsta Aivars Umbrāško. Vi-

ņu pārsteidzot sievietei piešķirtā invaliditāte, jo kā gan pirmās grupas redzes invalīds var darīt tik smalkus un precīzus rokdarbus, lasīt avīzes un darīt citas lietas. Sieviete pagastam pastāvīgi rakstot vēstules, dažas no tām esot pat 30 lappušu garas. Aivars Umbrāško stāsta, ka sieviete savās prasībās bieži minot visdažādākās diagnozes, taču nevienu no tām ārsti līdz šim neesot apstiprinājuši. Viņš pieļāva, ka tiks pārbaudīts, vai pirmā redzes invalīda grupa sievietei piešķirta pamatoti.

Krāslavas novada domes priekšsēdētāja vietnieks Aleksandrs Jevtušoks pastāstīja, ka

sieviete regulāri vērsās pašvaldībā, pieprasot viņai sarūpēt modernu ratiņkrēslu. Pēc medicīniskajām indikācijām tas viņai nepienākas, tāpēc viņa vienmēr saņem atteikumu un rezultātā rodas konflikts. Pirms diviem gadiem pašvaldība pa ziemu viņu bija iekārtojusi sociālajā dzīvoklī un pilnībā segusi visus rēķinus, tiekot sniegta arī cita palīdzība. Arī Aleksandrs Jevtušoks, pats būdams ārsts, apšaubā sievietei piešķirtās redzes invaliditātes pamatotību un izteica minējumu, ka viņai drīzāk nepieciešama cita veida medicīniskā palīdzība.

«Latgales Laiks»

Aizbēgušo bruņoto laupītāju no Rēzeknes joprojām meklē

Kopš 23. augusta policija intensīvi meklē bēguļojošu noziedznieku Ralfu Tokaho (attēlā). Pagaidām meklēšana nav vainagojusies ar panākumiem, informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodalnes inspektore Anastasija Laizāne. Turpinās operatīvā meklēšana.

Pēc policijas rīcībā esošās informācijas Tokaho joprojām atrodas Latvijā — Rēzeknē vai Rēzeknes apkārtnē. Valsts policijas priekšnieks Ints Kuzis televīzijas raidījumam «Rīta panorāma» vakar norādīja, ka policijai zināms, ka Tokaho ir smagi ievainots. Policijas priekšnieks vērsās pie sabiedrības ar aicinājumu ikvienam, kuram ir iespēja kontaktēties ar noziedznieku, mudināt viņu doties uz policiju, jo viņa veselības stāvoklis «nav spīdošs», un viņam būtu jāsniedz medicīniskā palīdzība, lai pēc tam atbildētu par izdarīto. Policijai nav precīzu ziņu, kur laupītājs guvis smagos ievainojumus. Zināms, ka Tokaho cieta avārijā ar nolaupīto automašīnu, tāpat arī policijas darbinieki, dzenoties pakaļ, pielietoja ieročus.

Atgādinām, ka 23. augustā ap pulksten 17.00 1965. gadā dzimušais Ralfs Tokaho iegājis kādā autoservisā Rēzeknē, piedraudē-

cita policijas ekipāža notvēra jau ārpus pilsētas uz autoceļa Rēzekne — Balvi, taču noziedznieks iebēga mežā. Tobrīd pie viņa ieroča vai tam līdzīga priekšmeta vairs nebija, tādēļ tiek pieļauts, ka pa ceļam bēglis no ieroča atbrīvojies. Policija veica plašu meklēšanas operāciju, piesaistot arī Valsts robežsardzes darbiniekus, helikopteru, dienesta suņus, taču panākumu nebija.

Policija informē, ka Ralfs Tokaho ir vairākkārt tiesāts par bruņotām laupīšanām. Pēdējo reizi no ieslodzījuma atbrīvots šī gada pavasarī, kur par 17 laupīšanas epizodēm izcietā sešarpus gadus ieslodzījumā. Policija, rūpīgi analizējot viņa psiholoģisko portretu un ierasto noziegumu izdarīšanas rokrakstu, secina, ka viņš ir vienpatis, arī laupīšanas pastrādājis vienatnē, piedraudot ar vardarbību, tomēr līdz šim to nekad nav pielietojis. Zināms, ka iepriekš draudiem izmantojis nazi, nevis ieroci. Arī tas, ka šoreiz bēgšanas laikā viņš ieroci neizmantoja, var liecināt, ka psiholoģiski viņš varētu nepārkāpt robežu un nekļūt vardarbīgs.

Valsts policija turpina Ralfa Tokaho meklēšanu. Ja iedzīvotājiem ir informācija, kas varētu palīdzēt izmeklēšanā, policija lūdz ziņot, zvanot pa tālruniem 110, 112 vai 64603500.

jis ar ieroci līdzīgu priekšmetu (bise ar saīsinātu stobru), sasējis servisa darbinieku un nolaupījis automašīnu Audi Q7. Brīdī vēlāk šo automašīnu pilsētā, būtiski pārkāpjot atļauto braukšanas ātrumu, pamanīja ceļu policijas ekipāža. Autovadītājs nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, uzsāka bēgšanu, taču netika galā ar automašīnas vadību un avarēja.

Avārijas vietā noziedznieks, izmantojot situāciju un piedraudot ar ieroci līdzīgu priekšmetu, nolaupīja policijas automašīnu un tad ar to turpināja bēgšanu. Policisti pielietoja ieroci un sašāva trafaretajai automašīnai riepas un aizmugurējo stiklu, taču noziedznieks aizbēga. Tad arī tika izsludināta bruņotā laupītāja meklēšana, piesaistīti papildspēki.

Nolaupīto policijas automašīnu

Īpašā kampaņā pastiprināti kontrolē drošības jostu, bērnu sēdeklišu un aizsargķiveru lietošanu

Policija visā Latvijā pastiprinātu uzmanību pievērš tik būtiskajām, bet nereti piemirstajām drošības prasībām — drošības jostu, bērnu sēdeklišu un aizsargķiveru lietošanai. Policijas analīze liecina, ka šogad jūlijā, salīdzinot ar pērnā gada jūliju, negadījumos bojā gājušo skaits pieaudzis par vairāk nekā 46%. Izvērtējot apstākļus, secināts, ka lielā daļā negadījumu nav lietoti minētie drošības līdzekļi.

Notiek plaši reidi gan Rīgā, gan citās Latvijas pilsētās, lai jaunā mācību gada sākumā pārliecinātos un atgādinātu gan vadītājiem, gan pasažieriem par šo elementāro drošības prasību ievērošanu. "Mūsu mērķis noteikti nav sodīt vai sarakstīt pēc iespējas vairāk protokolu," stāsta Valsts policijas Preventīvas pārvaldes priekšnieks Normunds Krapsis. "Svarīgākais ir izrunāt, izskaidrot un atgādināt, cik būtiski ir piesprādzēties, izmantot bērnu sēdeklišus un lietot ķiveres. Īpašu uzmanību pievēršim arī aizmugurē sēdošajiem pasažieriem. Tas viss tiešā veidā saistāms ar iespējamām smagām vai traģiskām sekām avāriju gadījumā."

N.Krapsis arī atzīst, ka kopumā, vērtējot situāciju vairāku gadu griezumā, tā pēdējā laikā ir

UZZIŅAI:

✓ Aptuveni trešdaļa negadījumos ievainoto ir pasažieri, kas nav ievērojuši drošības līdzekļu lietošanas prasības. Pagājušajā gadā ceļu satiksmes negadījumos tika ievainoti 1360 pasažieri, kas ir 32% no kopējā negadījumos ievainoto skaita gadā. Savukārt no pērnā gada jūlijā gājušajiem 177 cilvēkiem 30 bijuši pasažieri. Analizējot negadījumu apstākļus, redzams, ka liela daļa no cietušajiem pasažieriem negadījuma brīdī nav lietojuši drošības jostu.

✓ Veicot pēdējo gadu statistikas datu analīzi, iespējams izdalīt trīs lielās cietušo grupas — tie ir transportlīdzekļa vadītāji, gājēji un pasažieri. 2011. gadā pavisam negadījumos bojā gāja 179 cilvēki, no tiem 62 vadītāji, 60 gājēji un 33 pasažieri. Pērn dati bijuši līdzīgi — no 177 bojā gājušajiem 64 bijuši vadītāji, 59 gājēji un 30 pasažieri.

✓ Par nepiesprādžēšanos ar drošības jostu vai aizsprādžētas aizsargķiveres nelietošanu, kā arī tāda pasažiera vešanu, kurš nav piesprādžējies vai kuram galvā nav aizsprādžētas aizsargķiveres, — izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam divdesmit latu apmērā.

✓ Par to noteikumu pārkāpšanu, kuri paredz bērnu pārvadāšanai paredzēto drošības līdzekļu lietošanu (bērnu sēdeklišus), — izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam desmit latu apmērā.

uzlabojusies, taču nedrīkst atslābt, jo vēl joprojām netrūkst vieglprātīgu cilvēku. "Ar šausmām ikdienā skatos uz tām māmiņām, kas ved bērnus bez sēdeklišiem vai pat tur klēpī, vadot automašīnu. Tas ir nepieļaujami! Tā vienkārši nedrīkst būt. Tāpēc arī mēs atkal un atkal vēlamies atgādināt par šo tēmu."

Šī gada septiņos mēnešos par

bērnu sēdeklišu nelietošanu policija sastādījusi 525 protokolus. Pērn analogā laika periodā — 443 protokolus.

Savukārt, par drošības jostu un aizsargķiveru nelietošanu šogad septiņos mēnešos sastādīti 20 253 protokoli, 2012. gadā tāda pašā periodā — 20 705 protokoli.

Valsts policijas sabiedrisko attiecību nodaļas informācija

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Līvānos atsavināts gandrīz miljons cigarešu un nelegālais alkohols

Veicot izmeklēšanu agrāk uzsākta kriminālprocesa ietvaros par nelikumīgu alkohola apriti, Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolīcijas biroja darbinieki operatīvo meklēšanas pasākumu rezultātā atklājuši nelegālu akcizēto preču glabātuvī Līvānos.

Kā ziņo Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja preventīvas nodalnes inspektore Anastasija Laizāne, turpinot izmeklēšanu, tika veikta kratišana glabātuvē, kas bija ierīkota kādā privātā īpašumā Līvānos. Policisti atsavinājuši vairāk kā 959 tūkstošus nelikumīgu cigarešu, 264 litrus dažāda alkohola — 170 litrus spirta un 94 litrus cita veida alkohola.

Aizturētas trīs personas — 1975. gadā dzimis vīrietis, kurš jau gaida tiesu cita kriminālprocesa ietvaros par līdzīga nozieguma izdarīšanu, un divas sievietes, kas dzimušas 1975. un 1977. gadā.

Šajā notikumā saskatītas noziedzīga nodarījuma pazīmes, kas paredzētas Krimināllikuma 221. panta trešajā daļā «Par alkoholisko dzērienu vai tabakas izstrādājumu nelikumīgu uzglabāšanu, pārvietošanu vai realizāciju, ja to izdarījis organizēta grupa vai tas izdarīts lielā apmērā». Par to paredzēts sods — brīvības atņemšana uz laiku līdz pieciem gadiem vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Policija turpina kriminālprocesa izmeklēšanu, nozīmētas nepieciešamās ekspertīzes.

Daugavpils novadā aizturēts narkotiku kurjers

Latgales reģiona pārvaldes Kriminālpolīcijas biroja darbinieki sadarbībā ar kolēģiem no Lietuvas aizturēja narkotiku kurjeru, kas caur Latviju uz kaimiņvalsti veda sevišķi bīstamas narkotikas.

Kā informē inspektore Anastasija Laizāne, veicot operatīvos un meklēšanas pasākumus pret narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgu apriti, Latgales reģiona pārvaldes darbinieki kopā ar Lietuvas policijas darbiniekiem Daugavpils novada Medumu pagastā aizturēja 1985. gadā dzimušu vīrieti. Viņš veda aizliegtās vielas no Lietuvas uz Krieviju. Apskates rezultātā policija atsavināja dažādas sevišķi bīstamas narkotiskās vielas.

Uzsākts kriminālprocess pēc Krimināllikuma 253. panta par narkotisko un psihotropo vielu neatļautu izgatavošanu, iegādāšanos, glabāšanu, pārvadāšanu un pārsūtīšanu un pēc 190.1 panta pirmās daļas par narkotisko vai psihotropo vielu, šo vielu izgatavošanai paredzēto izejmateriālu (prekursoru), kā arī par radioaktīvo vai bīstamo vielu, stratēģiskas nozīmes preču vai citu vērtību, sprāgstvielu, ieroču, municijas pārvietošanu pāri Latvijas Republikas valsts robežai jebkādā nelikumīgā veidā. Par to draud sods ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz pieciem gadiem vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas.

Aizturēti seši mobilo telefonu nolaupītāji

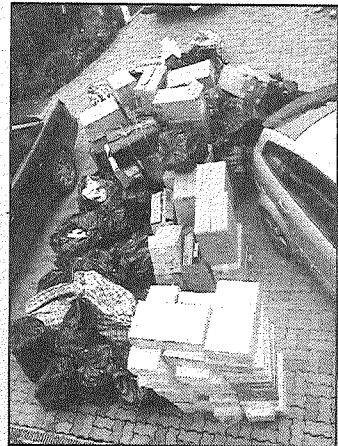
Daugavpilī aizturētas divas personu grupas, kuru sastāvā bijuši gan nepilngadīgi jaunieši, gan tādi, kas jau agrāk sodīti.

25. un 26. augustā Daugavpils centrā notika divas laupīšanas (nolaupītās mantas bija mobilie telefoni), policija šajā sakarā aizturēja sešas personas. Likumpārkāpēju vidū bijuši divi nepilngadīgi jaunieši. Vēl divi laupītāji, kas agrāk sodīti, tika apcietināti.

25. augustā ap pulksten 21.30 Daugavpils policijas dežūrdalā saņemta informācija par to, ka trīs nenoskaidrotas personas piekūvušas 1988. gadā dzimušu vīrieti, kam nolaupīts mobilais telefons. Pēc uzbrukuma cietušajam bija nepieciešama medicīniskā palīdzība, jo gūtas vairākas traumas. Drīz pēc tam policijas darbinieki, veicot meklēšanas pasākumus, noskaidroja iespējamus laupītājus — divus 1997. un vienu 1995. gadā dzimušu jauniešu. Pēc viņu aizturēšanas un pārmeklēšanas atrasts arī nolaupītais telefons. Policijas pārstāve skaidro, kas šī kompānija agrāk policijas redzeslokā nebija nonākusi. Visiem piemērots ar brīvības atņemšanu nesaisīts drošības līdzeklis.

Nākamajā dienā, 26. augustā, ap pulksten 17.30 turpat Daugavpils centrā notikusi vēl viena laupīšana. Līdzīgi kā iepriekš trīs nenoskaidrotas personas, pielietojot fizisku spēku pret 1949. gadā dzimušu vīrieti, nolaupīja viņam piederošo mobilo telefonu un naudu. Arī šoreiz policija reaģēja ātri un veica operatīvos meklēšanas pasākumus vainīgo noskaidrošanai. Aizturētas trīs personas — 1978. un 1973. gadā dzimuši vīrieši un 1983. gadā dzimusi sieviete. Nolaupītais telefons atrasts. Zināms, ka abi aizturētie vīrieši ir agrāk sodīti. 27. augustā tiesa viņiem kā drošības līdzekli piemēroja apcietinājumu.

Uzsāktajos kriminālprocesos turpinās pirmstiesas izmeklēšana. Par laupīšanu grupā likums paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz astoņiem gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas un ar policijas kontroli uz laiku līdz trim gadiem.

● Līvānos policistiem jau kādu laiku nebija izdevies atklāt tik ievērojamu daudzumu nelegālu akcizēto preču — gandrīz miljonu cigarešu un vairāk kā 260 litrus alkohola.

SLUDINĀJUMI, LĪDZJŪTĪBAS

BALTIJAS VĒNU KLĪNIKA VESELĪBAS CENTRA 4 FILIĀLE

Š. g. 19. septembrī Dr. Ints Ūdris,
SIA "Veselības centrs 4",
BALTIJAS VĒNU KLĪNIKAS
vadošais speciālists, asinsvadu ķirurģs,
flebologs,
pieņems **privātpoliklinikas telpās,**
Raiņa bulv. 7, Preiļos.
Konsultācija + kāju vēnu sonogrāfija – Ls 25
(vizītes laiks 15 min.).
Pieņemšana pēc iepriekšēja pieraksta
pa tālruni: **65324393.**
www.flebologija.lv

Pērk meža īpašumus, cirsmas.
Samaksa tūlītēja,
1 ha – līdz Ls 6000.
Tālr. 20207208.

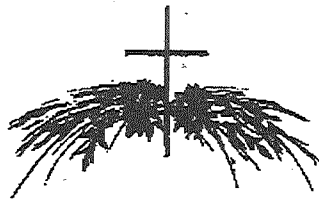
SIA „LATVIJAS GALA”
iepērk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirkus.
Svari. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA AIBI iepērk liellopus, jaunlopus,
aitas, zirkus, cūkas.
Labas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA Lauku Miesnieks
iepērk mājlopus.
Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Pārdod

AUDI 80 (gāze/benzīns, 1987. g. izl., sarkanā krāsā, 1.8). T.28377857;
AUDI C4 (A6, 1996. g. izl., 2,5 TDI, zaļā krāsā, jauna TA). T.26367400;
BMW 520 (1990. g. izl., baltā krāsā, TA līdz 12.2013., Ls 400). T.28352328;
BMW 523 (1997. g. izl., 2,5, benzīns, jauna TA, lietie diski, visas ekstras, labā stāvoklī). T.26344644;
BMW 523 (1997. g. izl., TA līdz 29.05.2014., 2,5, benzīns, labā tehniskā un vizuālā stāvoklī). T.26344644;
CHRYSLER VOYAGER (3,3, 1996. g. izl., benzīns/gāze, automāts, zaļā met. krāsā, TA, ādas salons, 7-vietīgs, lietie diski, el. stikli, el. spoguļi, relingi, kruīzkontrolle, signalizācija). T.26351451;
CITROEN XANTIA (1,6, benzīns, 1995. g. izl., ķiršu krāsā, TA līdz 08.04.2014., labā tehniskā stāvoklī, lēti). T.28242522;
DAEWOO MATIZ (08.2000. g. izl., benzīns, ekonomisks, Ls 700), piekabi (ZUBRJONOK, Ls 250). T.64635360;
džipu ISUZU TROOPER (1990. g. izl., gāze/benzīns, labā stāvoklī). T.29251805;
FORD MONDEO (1,8, mono, 1994. g. izl., baltā krāsā, bez TA, Ls 250), FORD FIESTA 1,1, 1990. g. izl., TA, baltā krāsā, Ls 350). T.28386224;
FORD TRANSIT (2,5D, 1991. g. izl., 8+1, noņemami sēdekļi, 6,5 l/100 km, TA līdz 03.2014., Ls 950 + pārrakstīšana). T.29437031;
MAZDA 323 (TA līdz 10.06.2014., 1994. g. izl.). T.26693642;
MAZDA 323 FORTE (1998. g. izl., TA līdz 07.08.2013., 1,5, benzīns, tumši zilā krāsā, manuālā ĀK, labā tehniskā stāvoklī). T.27730747, 20407338.

Saņem, labā zemes māte,
Vienu sirmu māmuliņu,
Sasedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.
**Izsakām līdzjūtību mūsu
ērgelniecei Ievai Lazdānei,
pavadot MĀMIŅU mūžībā.**
Aglonas bazilikas draudzes kora
dalībnieki

Tālā ceļā nu tevi pavadīs zvaigznes,
Klusumā baltā nu tevi sagaidīs Dievs,
Likteņa putni uz spārniem tavu
dvēseli aiznes,
Mūsu lūgšanas līdzī tai mūžīgi ies.
**Izsakām visdziļāko līdzjūtību
diriģentei Ievai Lazdānei
sakarā ar MĀMIŅAS
aiziešanu mūžībā.**
Aglonas bazilikas jauktā kora
"Assumpta" dziedātāji

Kaut es būtu māmuliņu
Caur zemi dzirdējusi,
Es iefītu viņas vārdu
Villainītes stūrīti.
**Visdziļākā līdzjūtība
Ievai Lazdānei, MĀMIŅU
smiltājā pavadot.**
Aglonas bazilikas kora skolas
audzēkņi, skolotāji, vecāki

Saņem, labā zemes māte,
Vienu sirmu māmuli,ti,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.
**Kad asteru un dāliju ziedos vēl
rotaļājos vasaras siltie saules
stari, kas dod tiem spēku saglabāt
savu skaistumu arī pēc nakts
džestruma, smaga sāpe ir
ienākusi kādās lauku mājās...**
**Izsaku dziļu līdzjūtību
Ievai Lazdānei, no MĀMIŅAS
uz mūsu atvadoties.**
Aina Pastore

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm.
Nav tādu vārdu, kas mierināt spēj...
**Aglonas novada dome izsaka
visdziļāko līdzjūtību Aglonas
bazilikas kora skolas direktorei
Ievai Lazdānei, MĀMIŅU
kapu kalniņā guldot.**

Klusiem soļiem māmuliņa
Mūžam durvis aizvērusi,
Ne vārdiņa nebildusi,
Skumjas sirdi atstājusi.
**Skumju brīdī esam kopā ar Evitu
Kusiņu un viņas ģimeni, visiem
mīļo OMĪTI aizsaulē aizvadot.**
Sarmīte un Līga Ušackas

Lai sapnis balts viņa dvēseli aijā
Un klusais miers ar saviem spārniem
sedz...
**Izsakām visdziļāko līdzjūtību un
skumju brīdī esam kopā ar mūsu
kolēģi Mariju Jegorovu, BRĀLI
mūžībā aizvadot.**
Preiļu novada bērnu un jauniešu
centra kolektīvs

Piparmētras katru dienu?

Ar zāļu tējām ne tikai ārstējamies,
bet bieži tās lietojam arī kā ikdienas
dzērienu, it sevišķi tagad, lai
sasildītos, kad laukā auksts.
Vecmāmiņa man aizrāda,
ka, piemēram, piparmētru tēju katru
dienu nedrīkst dzert. To varot baudīt
tikai vienu reizi nedēļā. Cik bieži zāļu
tējas drīkst dzert? Cik karstam
ūdenim jābūt, lai tējai būtu istais
stiprums? Vai labums tējā saglabājas,
uzlejot ūdeni otrreiz?

Palieto un pārtrauc

Jebkurš augs ir zāles, — uzsver aptau-
jātie eksperti. Ķīmiskās vielas zāļu tējās
sabalansētās attiecībās un nelielā kon-
centrācijā var dot veselībai labumu. Bet,
dzerot neapdomīgi, gluži pretēji — kaitēt.
Fitoterapeits Artūrs Tereško stāsta, ka,
piemēram, populārā piparmētra, kas satur
mentolu un citas ēteriskas vielas, ilgstoši
lietojot, paplašina asinssvadus, nomierina,
bet var radīt arī grūtsirdību. Ilgstoši lieto-
jot kumeliņu tēju, var rasties aizcietējumi.
Aveņu tēja uzlabo asinsriti, bet var izraisīt,

piemēram, deguna asiņošanu. Tāpēc,
izvēloties tēju, būtu jāzina, kādai vainai tā
domāta, kādu efektu dod. Ja, ilgstoši lieto-
jot vienu tēju, vērojamas veselības iz-
maiņas, tējas lietošana jāpārtrauc.

A.Tereško uzskata, ka ir tikai viena tēja,
kuru cilvēki var lietot diendienā. Tā ir
auzu tēja — auzu skaras, vāktas gatavības
stadijā. Tējai ir atsvaidzinoša garša. Šāda
tēja kaitējumu veselībai nedarīs, jo arī
maizi cilvēks ēd katru dienu, skaidro
ārsts.

Dzer tikai vāju

Zāļu tējas jādzer, ik pa laikam tās mai-
not, ir vienprātis eksperti. Ikdienas
dzērienā tējas koncentrācijai jābūt mak-
simāli vājai. Īpašus norādījumus ikdienas
tējas gatavošanai eksperti nesniedz,
vienīgi teic, ka vāja ikdienas tēja būs tāda,
kura patiks garšas kārpīnām. Viena tējka-
rote drogu uz glāzi ūdens, ļaujot ilgi ievil-
kties, neatbilst ikdienas tējas gatavošanas
nosacījumiem, — skaidro Rīgas Stradiņa
universitātes profesore V.Eniņa. Tik stip-
ru tēju vairākas reizes dienā drīkst dzert

tikai īsu laiku un ārstnieciskos nolūkos. Ik-
dienas tējai pietiek ar šķipsniņu drogu.

Cik bieži un ilgi var dzert viena veida
tēju ikdienā? Ekspertu domas dalās.
A.Tereško to neiesaka lietot ilgāk par
mēnesi (mazā koncentrācijā), ģimenes
ārste Ilze Aizsilniece — ne ilgāk par
sešām dienām. Savukārt V.Eniņa viena
veida tēju, piemēram, pat vāju piparmētru
vai kumeliņu, neiesaka lietot katru dienu.
Viņaprāt, tēja jāmaina ik dienu. V.Eniņa
skaidro, ka, dzerot vienu tēju, organisms
tiek piesārņots ar vienu aktīvo vielu
grupu, kas var ietekmēt organismu —
pastiprināt urīna izdalīšanos, stimulēt
sirdsdarbību un radīt sirdsklauves.

Vislabākais — kokteilis

V.Eniņa uzskata, ka ikdienā visieteica-
mākais būtu tējas maisījums — kokteilis,
kuru sastāvā ir dažādi augi — pipar-
mētras, pelašķi, asinsszāles, raudene, liep-
ziedi un citi. Tējas kokteili vienas vielas
koncentrācija nav liela, lai tējas iedarbība
uz organismu izpaustos tikai vienā vir-
zienā. Organisms paņems tās vielas, kuras

nepieciešamas. Kad organismam vajadzēs
dopingu, darbosies piparmētras, kad
vajadzēs nomierinošo, tad kumelītes,
skaidro profesore. Tomēr ir tēju maisījumi
— sentēvu receptes, kurās ir dažādas dro-
gas, kas paredzētas tikai ārstnieciskiem
nolūkiem — kādas kaites ārstēšanai.
Šādas tējas vispār nevajadzētu lietot kā ik-
dienas dzērienu, skaidro I.Aizsilniece.

Tējas gatavošana

Ikdienā galvenais — lai tēja ir silta,
aromātiska un baudāma. Tējas izvilksms
rodas arī tad, ja drogas tiek aplietas ar
vēsāku ūdeni. Nav būtiski, vai ūdens ir
verdošs vai remdens — kad droga
izzāvēta, tajā esošie dzīvības procesi ir
apstājušies, — skaidro V.Eniņa. Jo vēsāks
ūdens, jo tēja ilgāk ievilksies. Drogas nav
ieteicams ar ūdeni apliet vairākas reizes,
jo jau pirmajā ekstrakcijā visas aktīvās vie-
las tiek izvilktas, skaidro profesore. Tikko
aplīta, tēja uzreiz arī jādzer. To nav ietei-
cams turēt ilgi, jo notiek oksidēšanās,
rodas nogulsnes.

PASMAIDĪSIM

— Labdien, vai šis ir uzticības tālrunis?
— Nē, šis ir sekss pa telefonu, bet tu
vari man uzticēties, dārgumiņ!

☺ ☺ ☺
Priekšnieks padotajam:

— Kārlī, ātri atgriezies savā darba vietā!
— Bet burvju vārdušs?
— Atlaidīšu!!!

☺ ☺ ☺
Amerikā kāds vīrs piekāva sievu. Tiesā
viņam piesprieda soda naudu 1020 dolāru
apmērā.

— Kāpēc tik divains cipars? — viņš
jautā tiesnesim.

— 1000 dolāri — tas ir sods par to, ka
jūs piekāvat sievu, bet vēl 20 — tas ir no-
doklis par izklaidēm. Šāds nodoklis ir
obligāti jānomaksā pēc mūsu štata liku-
miem.

☺ ☺ ☺
Vīrs vannas istabā skuja un lamājas:
— Nopirku jaunu bārdasnaži, bet tas ne
velna neņem.

Sieva no istabas domīgi piebilst:
— Divaini, linoleju gan tas labi grieza!

☺ ☺ ☺
— Čomiņ, atbrauc pie mums uz
vasarnīcu!
— Negribu!!!

— Nu, mums būs alus, vārīti vēži,
foršas meitenes!

— Tēt, otrreiz mani nepiemānisi, rociēt
vien pašī savus kartupeļus!

☺ ☺ ☺
— Hallo? Jā, mammu, tas esmu es. Mēs
ar viņu atkal sastrīdējāmies. Jā, tu teici, ka
viņa ir mai**. Jā, tagad es tev piekritu. Jā,
tu mani bridīnāji, ka nevajag precēties. Jā,
tev atkal bija taisnība. Gribi ar viņu
parunāt? Minūti... Nāc pie telefona!!!
Tava mamma zvana!

☺ ☺ ☺
— Man darbā nav nekādu iespēju
uzsmēkēt, izdzen ārpus teritorijas.

— Vai tad pie jums visi tik ļoti satraucas
par veselību?

— Jā, jo es strādāju šaujampulvera
rūpnīcā.

☺ ☺ ☺
— Tu atceries savu pirmo skūpstu?
— Ha, es pat savu pirmo vīru neatce-
ros...

☺ ☺ ☺
Tēvs jautā dēlam:
— Kas šodien bija skolā?
— Ķīmijas stundā mācījāmies
sprāgstvielas.

— Kas tad ir uzdots rītdienai?
— Nekas... Ko tad var uzdot, ja skolas
vairs nav?

☺ ☺ ☺
Strīda gadījumu mūsu starpā nav bijis:
— izkāvāmies un miers.